

Alþingi
Erindi nr. P 126/2297
komudagur 3.5.2001

L 9 (som fremsat): Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Udarbejdelse af grønt regnskab).

Fremsat den 5. oktober 2000 af miljø- og energiministeren (Svend Auken)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse

(Udarbejdelse af grønt regnskab)

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 698 af 22. september 1998, som ændret bl.a. ved lov nr. 369 af 2. juni 1999 og senest ved lov nr. 447 af 31. maj 2000, foretages følgende ændringer:

1. § 5 a affattes således:

»§ 35 a. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at listevirksomheder periodisk skal udarbejde et grønt regnskab med oplysninger om virksomhedens miljøforhold. Ministeren kan herunder fastsætte regler om det grønne regnskabs udarbejdelse, form og indhold, herunder oplysninger om inddragelse af medarbejderne og om væsentlige klager over virksomheden.

Stk. 2. Regnskabet udarbejdes for et år ad gangen og indsendes til tilsynsmyndigheden. Regnskabet udarbejdes for samme periode, som gælder for det finansielle årsregnskab i henhold til årsregnskabsloven. Tilsynsmyndigheden afgiver på baggrund af regnskabet en udtalelse, som tilsendes virksomheden. Virksomheden sender det grønne regnskab og tilsynsmyndighedens udtalelse samlet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen offentliggør regnskabet inklusive tilsynsmyndighedens udtalelse. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om proceduren for indsendelse af det grønne regnskab og tilsynsmyndighedens udtalelse, herunder frister, om krav til tilsynsmyndighedens udtalelse, og om at tilsynsmyndigheden i visse tilfælde ikke skal afgive udtalelse samt om offentliggørelse af regnskabet og tilsynsmyndighedens udtalelse. Ministeren kan desuden til opfyldelse af internationale forpligtelser fastsætte regler om, at listevirksomheder skal indsende særskilte indberetninger om visse emissionsdata.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i denne lovs kapitel 9 er tilsynsmyndigheden ikke, udover den i stk. 2 nævnte udtalelse, forpligtet til at påse overholdelsen af § 35 a og regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at virksomheder, der ikke er forpligtet til at indsende et grønt regnskab, frivilligt kan indsende og få offentliggjort et grønt regnskab efter samme regler som anført i stk. 1 og 2.

Stk. 5. Ministeren kan endvidere efter forhandling med arbejdsministeren fastsætte regler om inddragelse af arbejdsmiljømæssige oplysninger i det grønne regnskab.

Stk. 6. Ministeren kan fastsætte regler om hel eller delvis fritagelse for pligten til at udarbejde grønt regnskab.

Stk. 7. Undlader bestyrelsen, direktionen eller tilsvarende ledelsesorgan i rette tid at indsende grønt regnskab til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen som tvangsmiddel pålægge den eller de ansvarlige herfor ugentlige eller månedlige tvangsbøder, der tillægges udpantningsret.«.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning for grønne regnskaber, der vedrører regnskabsår, der begynder den 1. juli 2001 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Det foreliggende lovforslag sigter på at skaffe de nødvendige hjemler i miljøbeskyttelsesloven til at videreudvikle reglerne om grønne regnskaber, dels for at styrke de grønne regnskabers informationsværdi for offentligheden, dels for at styrke dialogen mellem tilsynsmyndighed og virksomhed. Den primære målgruppe for regnskaberne er som hidtil offentligheden, mens tilsynsmyndighederne kun er at betragte som en sekundær målgruppe. Der henvises til beskrivelsen af de grønne regnskaber nedenfor under pkt. 4.

Lovforslaget bidrager til, at Danmark kan leve op til EU-Kommissionens beslutning af 25. januar 2000 om indførelse af en europæisk oversigt over forurenende emissioner (EPER). Kommissionens beslutning er vedtaget med hjemmel i artikel 15, stk. 3, i IPPC-direktivet (Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, EF-Tidende 1996 nr. L 257, s. 26). Direktivet er i øvrigt gennemført i Danmark ved lov nr. 369 af 2. juni 1999 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og ved Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 807 af 25. oktober 1999 om godkendelse af listevirksomhed. Der henvises til Folketingstidende 1998-99, Tillæg A, sp. 3760 ff.

2. Hovedpunkterne i lovforslaget

Hovedpunkterne i lovforslaget er følgende:

- Ministeren bemyndiges i den foreslåede § 35 a, stk. 1, til at fastsætte regler, der har til formål at videreudvikle de grønne regnskaber. Bemyndigelsen tænkes umiddelbart anvendt til at supplere regnskaberne med bl.a.
 - et resumé af virksomhedens egenkontrol
 - oplysninger om virksomhedens affaldshåndtering
 - en redegørelse for hvad virksomheden har gjort for at afhjælpe og forebygge eventuelle vilkårsovertrædelser
 - oplysninger om eventuelle væsentlige klager over virksomheden
 - oplysninger om hvorvidt virksomheden har en miljøpolitik, og i givet fald, en redegørelse for miljøpolitikken, de væsentligste miljømål, samt hvilke konkrete resultater der er opnået
 - en beskrivelse af om, og i givet fald, hvordan virksomheden stiller miljøkrav til sine underleverandører

- oplysninger om udviklingen i virksomhedens miljøforhold gennem de sidste 5 år og
 - en redegørelse for hvordan medarbejderne inddrages i virksomhedens miljøarbejde generelt.
- Forslaget i § 35 a, stk. 2, fastslår, at tilsynsmyndigheden på baggrund af regnskabet skal afgive en udtalelse om regnskabet, som offentliggøres samtidig med regnskabet. Samtidig fastslås det i § 35 a, stk. 3, at tilsynsmyndigheden, uanset bestemmelserne i lovens kapitel 9, ikke - udover udtalelsen - er forpligtet til at påse overholdelsen af § 35 a eller regler udstedt i medfør heraf.
- Ministeren bemyndiges i den foreslåede § 35 a, stk. 2, til at fastsætte nærmere regler om proceduren for indsendelse af det grønne regnskab og tilsynsmyndighedens udtalelse.
- Ministeren bemyndiges i den foreslåede § 35 a, stk. 2, til at fastsætte regler om, at listevirksomheder, der skal aflægge grønt regnskab, skal indsende særskilte indberetninger om visse emissionsdata.

3. Høje myndigheder og organisationer

Miljø- og Energiministeriet har modtaget høringssvar fra:

Advokatsamfundet, Amdsrådsforeningen, Arbejdsministeriet, Asfaltindustrien, Bryggeriforeningen, By- og Boligministeriet, Byggeriets Arbejdsgivere, Danfoss A/S, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Miljøundersøgelser, Dansk Industri, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Transport og Logistik, Danske Fjernvarmeværkers Forening, Danske Elværkers Forening, Danske Energiselskabers Forening, Danske Entreprenører, De danske Landboforeninger, Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole, Det Danske Stålvalseværk A/S, DONG A/S, Erhvervsministeriet, Finansrådet, Forsikring & Pension, Forskningsministeriet, Forsvarsministeriet, Finansministeriet, Forbrugerrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen International Transport Danmark, Frederiksberg Kommune, Genvindingsindustrien, Grovvarerbranchen, Handelshøjskolen i Århus, Københavns Amt, Københavns Kommune, Kommunernes Landsforening, Lægemedelindustriforeningen (LIF), Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Landbrugsrådet, LO, Plantedirektoratet, PriceWaterhouseCoopers, Procesindustriens Brancheforening, Registrerede Revisorer, RenoSam, Skibsværftsforeningen, Specialarbejderforbundet i Danmark, Trafikministeriet og Undervisningsministeriet.

4. De grønne regnskaber i dag

De grønne regnskaber er miljøtunge virksomheders årlige redegørelse om deres miljøforhold. Regnskaberne blev indført ved lov nr. 403 af 14. juni 1995, som indføjede en ny paragraf - § 35 a - i miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 (Folketingstidende 1994-95: 2270, 2790, 5760, 5943; A 1677; B 574). Loven bemyndigede miljø- og energiministeren til at fastsætte de nærmere bestemmelser om pligtige grønne regnskaber fra virksomheder, der er godkendelsespligtige i henhold til miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 (listevirksomheder). De nærmere regler for de grønne regnskaber findes i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 975 af 13. december 1995 om visse godkendelsespligtige virksomheders pligt til udarbejdelse af grønt regnskab. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 1. januar 1996.

Formålet med bestemmelserne om grønne regnskaber er primært at sikre offentligheden lettilgængelig information om, hvordan en række miljøtunge virksomheder påvirker miljøet. Herudover har bestemmelserne til formål at inspirere virksomhedernes ledelse og medarbejdere til at fokusere på virksomhedens valg af råvarer, ressourceforbrug, produktionsprocesser og forureningsforhold for indirekte at medvirke til miljøforbedringer og ressourcebesparelser.

Den gældende liste i bilaget til bekendtgørelsen over virksomheder, som skal udarbejde grønt

regnskab, omfatter en delmængde af de godkendelsespligtige virksomheder (ca. 20% af de godkendelsespligtige virksomheder). Listen omfatter fortrinsvis de mest miljøtunge industrivirksomheder. Landbrug er helt holdt udenfor. Desuden er der for en række virksomhedstyper indsat det yderligere kriterium, at virksomheden skal beskæftige mere end 20 ansatte. På nuværende tidspunkt aflægges ca. 1200 virksomheder grønt regnskab, heraf aflægges ca. 200 virksomheder et grønt regnskab frivilligt.

Virksomheder, der er registrerede efter Rådets forordning nr. 1836/93 af 29. juni 1993 om industrivirksomheders frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøstyring og miljørevision (EMAS-forordningen), kan efter bekendtgørelsens § 4 opfylde pligten til at indsende grønt regnskab ved at indsende EMAS-miljøredegørelsen.

Det grønne regnskab indeholder efter den gældende § 35 a oplysninger om virksomhedens væsentlige forbrug af energi, vand og råvarer. Derudover indeholder regnskabet oplysninger om arten og mængden af væsentlige forurenende stoffer, der dels indgår i produktionsprocesserne, dels udledes til luft, vand eller jord, eller som indgår i virksomhedens produkter eller affald.

Tilsynsmyndigheden har efter de gældende regler udstedt i medfør af § 35 a ikke pligt til at tage stilling til oplysningerne i et grønt regnskab. Sagsgangen er i dag den, at virksomhederne sender det grønne regnskab til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, der videresender det til tilsynsmyndigheden, som eventuelt sender kommentarer til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Tilsynsmyndigheden har således alene mulighed for at kommentere det grønne regnskab over for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens opgave i forbindelse med offentliggørelsen af regnskaberne er at påse, at de modtagne regnskaber overholder de formelle krav til et grønt regnskab. Efter anmodning fra tilsynsmyndigheden, virksomheden eller tredjemand – eller på Erhvervs- og Selskabsstyrelsens eget initiativ – kan et regnskab oversendes til Miljøstyrelsen til afgørelse af, om det kan antages til offentliggørelse. Der henvises til §§ 9 - 11 i den gældende bekendtgørelse.

5. Miljøstyrelsens evaluering og debatoplæg

I foråret 1999 gennemførte Miljøstyrelsen en evaluering af de første to generationer af grønne regnskaber. Evalueringen viste bl.a., at fem ud af seks grønne regnskaber lever op til lovgivningens krav, men at der har været en lav efterspørgsel på miljøregnskaberne fra offentligheden. Virksomheder, der udarbejder de grønne regnskaber, har som hovedregel opnået positive resultater af miljømæssig, organisatorisk eller økonomisk karakter.

På baggrund af evalueringen af de grønne regnskaber offentliggjorde Miljøstyrelsen i januar 2000 et debatoplæg om elementer i fremtidens grønne regnskaber. En lang række organisationer og myndigheder har kommenteret debatoplægget.

Det fremgår af høringsssvarene, at der er enighed om at bevare de grønne regnskaber som institut, og at der er bred opbakning til, at de grønne regnskaber forbedres og videreudvikles.

6. Udbygning af regnskabsoplysningerne

Under samråd i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 24. februar 1999 tilkendegav miljø- og energiministeren, at han på baggrund af evalueringen af de grønne regnskaber ville overveje, om der er behov for at sikre en større sammenhæng til virksomhedernes miljøgodkendelse, samt om der er behov for at højne de grønne regnskabers informationsværdi, kvalitet og sammenlignelighed.

Herudover har ministeren i betænkningen til lov nr. 369 af 2. juni 1999 om ændring af miljøbeskyttelsesloven (IPPC – direktivets gennemførelse) tilkendegivet, at det bør sikres, at måleresultaterne af en virksomheds egenkontrol bearbejdes til en læsevenlig form, som giver offentligheden et billede af, hvordan virksomheden lever op til godkendelsens krav, og som illustrerer virksomhedens miljøprofil. Der henvises til Folketingstidende 1998-1999, Tillæg B sp. 892. Ministeren tilkendegav, at han i forbindelse med evalueringen af de grønne regnskaber ville overveje at ændre reglerne, så de grønne regnskaber også skulle indeholde en oversigtlig

rapportering af, hvorledes virksomheden opfylder godkendelsens vilkår.

De virksomheder, der har pligt til at aflægge grønt regnskab, har alle en miljøgodkendelse, som indeholder konkrete emissionsvilkår fastsat af den lokale tilsynsmyndighed. Virksomhederne skal overfor tilsynsmyndighederne ved egenkontrol dokumentere, at de overholder disse vilkår.

Ved udmøntningen af lovforslaget i bekendtgørelsen vil der blive stillet krav om, at de grønne regnskaber fremover skal suppleres med et resumé af egenkontrollen forstået som en læsevenlig bearbejdning af virksomhedens måleresultater (eventuelt i grafisk form).

Desuden foreslås det, at regnskaberne skal indeholde oplysninger om virksomhedens affaldshåndtering, herunder oplysninger om affaldsmængder, opdeling på fraktioner samt oplysninger om, hvilke mængder der genanvendes.

Endvidere foreslås det, at regnskaberne skal indeholde oplysninger om, hvad virksomheden har gjort for at afhjælpe og forebygge eventuelle vilkårsovertrædelser. Offentligheden må antages at have en væsentlig interesse i disse oplysninger.

Tilsvarende foreslås det, at regnskaberne suppleres med oplysninger om, hvorvidt virksomheden har modtaget væsentlige klager, som har ført til, at virksomheden af egen drift har foretaget ændringer på virksomheden. Det må forventes, at tilsynsmyndigheden i sin udtalelse, jf. § 35 a, stk. 2, 3. pkt., oplyser om eventuelle væsentlige klager, der er rettet til tilsynsmyndigheden. Sådanne oplysninger skønnes nødvendige, hvis det grønne regnskab skal give et reelt billede af virksomhedens miljøforhold.

Herudover foreslås det, at regnskaberne skal indeholde oplysninger om, hvorvidt virksomheden har en miljøpolitik, og i givet fald skal der redegøres for de væsentligste mål og resultater. Selvom det ikke er et krav i dag, viser evalueringen, at godt halvdelen af de grønne regnskaber indeholder oplysninger om virksomhedens miljøpolitik med mål og prioriteringer. Oplysninger om miljøpolitik, -mål og -resultater illustrerer i høj grad virksomhedens miljøprofil, idet disse oplysninger angiver virksomhedens ambitionsniveau. I virksomheder, der har indført et miljøstyringssystem, udgør miljøpolitikken den overordnede ramme for miljøarbejdet, og fastsættelse af mål og opfølgning herpå er en tilbagevendende øvelse. 20% af de regnskabspligtige virksomheder arbejder systematisk med miljøstyring. Oplysninger om miljøpolitik, -mål og -resultater vil kunne styrke regskabernes funktion som miljøredegørelse og øge virksomhedernes incitament til at indføre miljøstyring. Samtidig vil et krav om disse oplysninger kunne medvirke til, at miljøindsatsen løbende forbedres.

Den nugældende regel i bekendtgørelsens § 4 om, at indsendelse af den verificerede EMAS-redegørelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan erstatte et grønt regnskab, tænkes fortsat opretholdt.

Det foreslås endvidere, at virksomhederne i det grønne regnskab oplyser hvorvidt, og i givet fald, hvordan de stiller miljøkrav til deres underleverandører. Dette vil kunne sætte gang i en dialog om miljøforhold med underleverandører.

Der lægges også op til, at regnskaberne skal indeholde oplysninger om udviklingen i virksomhedens miljøforhold gennem de sidste 5 år. Dette vil medføre, at offentligheden ikke kun får et øjebliksbillede af virksomhedens miljøforhold, men derimod sættes i stand til at følge den miljømæssige udvikling over en årrække.

Herudover vil den eksisterende hjemmel til at kræve oplysninger om medarbejderinddragelse blive udnyttet til fremover at kræve, at virksomhederne i det grønne regnskab skal beskrive, hvordan medarbejderne inddrages i virksomhedens miljøarbejde generelt. I den nugældende bekendtgørelse stilles der kun krav om, at virksomhederne skal oplyse, hvorvidt, og i bekræftende fald på hvilken måde, medarbejderne har været inddraget i udarbejdelsen af det grønne regnskab.

I udmøntningen af lovforslaget påtænkes det at benytte hjemmelen i lovens § 110, stk. 3, til at

fastsætte regler om bødestraf for manglende overholdelse af de regler, der er udstedt i medfør af § 35 a. Herved vil der i grove tilfælde kunne ske politianmeldelse af de virksomheder, som ikke indsender grønt regnskab, eller hvis regnskaber ikke overholder kravene til et grønt regnskab.

7. Sammenhængen til forslag til revision af årsregnskabsloven

Dette lovforslag skal ses i sammenhæng og er koordineret med erhvervsministerens forslag til revision af årsregnskabsloven, som forventes at blive fremsat i januar 2001.

Via årsregnskabsloven forventes der fremover at blive givet mulighed for, at der med årsregnskabet kan aflægges frivillige supplerende beretninger om etik, viden, miljø og sociale forhold på virksomhedsniveau. Med revisionen af årsregnskabsloven forventes der ikke at blive lagt op til nogen vidtgående indholdsmæssig regulering af området, men eventuelle supplerende beretninger skal leve op til grundlæggende krav om bl.a. relevans, overskuelighed og væsentlighed.

Formålet med disse bestemmelser om frivillige supplerende beretninger er at støtte den igangværende udvikling, hvor stadig flere virksomheder frivilligt rapporterer til offentligheden om ikke-finansielle forhold, og at give mulighed for en samlet offentliggørelse af denne rapportering.

For at undgå krav om dobbeltrapportering vil det i erhvervsministerens forslag til en revideret årsregnskabslov blive præciseret, at i de tilfælde, hvor en virksomhed aflægger grønt regnskab, kan det grønne regnskab indgå som en del af de supplerende beretninger til årsregnskabet, samt at offentliggørelsen af det grønne regnskab og årsregnskabet så vidt muligt sker samtidig. Hermed sikres, at brugerne af regnskaberne (den brede offentlighed) kan søge alle regnskabsoplysninger i sammenhæng, samt at de virksomheder, der skal afgive såvel årsregnskab/årsrapport som grønt regnskab, ikke skal offentliggøre de samme miljøoplysninger flere gange.

8. Omlægning af administrationen

Under samrådet i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 24. februar 1999 tilkendegav miljø- og energiministeren, at han på baggrund af evalueringen af de grønne regnskaber ville overveje, om der er behov for at indføre krav om uvildig revision af regnskaberne eller om tilsynsmyndighedernes rolle i relation til regnskaberne skal styrkes.

Evalueringen viser, at de fleste professionelle interessenter mener, at man langt hen ad vejen kan stole på oplysningerne i de grønne regnskaber. Hovedparten af de professionelle interessenter har set grønne regnskaber. Tilliden er lavest blandt de almindelige borgere og naboer, men det er de færreste i denne gruppe, der har set et grønt regnskab. Samtidig viser evalueringen, at 5 ud af 6 regnskaber i det store og hele indeholder de basisoplysninger, som lovgivningen kræver.

På baggrund af de indkomne høringssvar til Miljøstyrelsens debatoplæg om elementer i fremtidens grønne regnskaber kan det konstateres, at der er bred opbakning til, at tilsynsmyndighedens rolle skal styrkes i relation til regnskaberne.

Lovforslaget pålægger derfor tilsynsmyndigheden at udtale sig om regnskaberne for dermed at øge regnskaberne troværdighed. Herefter skal udtalelsen sendes til virksomheden, der sender det grønne regnskab og tilsynsmyndighedens udtalelse samlet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Udtalelsen offentliggøres samtidig med regnskabet. Et standardkoncept for en sådan udtalelse vil blive drøftet nærmere med de kommunale parter, herunder om et sådant standardkoncept skal indgå i den reviderede bekendtgørelse eller den tilhørende vejledning. Ministeren bemyndiges til at kunne fastsætte nærmere regler om proceduren for indsendelse af henholdsvis det grønne regnskab og tilsynsmyndighedens udtalelse, herunder frister, nærmere krav til tilsynsmyndighedens udtalelse samt om regnskabet offentliggørelse.

Det forventes, at tilsynsmyndigheden udtaler sig om, hvorvidt oplysningerne i regnskabet afspejler vilkårene i virksomhedens miljøgodkendelse og de oplysninger, som tilsynsmyndigheden har modtaget som led i det almindelige tilsynsarbejde, herunder resultaterne

af myndighedens stikprøvekontrol samt eventuelle væsentlige klager over virksomheden. Men tilsynsmyndighedens udtalelse har ikke karakter af en godkendelse, da det ikke vil være muligt for tilsynsmyndigheden hverken at bekræfte eller godkende alle oplysninger i regnskaberne.

Det er ikke hensigten, at tilsynsmyndigheden skal udtale sig om de årlige verificerede EMAS-redegørelser, der tilsendes Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til opfyldelse af den grønne regnskabspligt. Disse redegørelser bliver i forvejen gennemgået af en akkrediteret miljøverifikator.

Det bemærkes, at tilsynsmyndigheden ikke, uanset bestemmelserne i lovens kapitel 9, skal påse, at § 35 a eller regler udstedt i medfør af § 35 a overholdes. Det er ikke hermed meningen at afskære tilsynsmyndigheden fra at bruge de sædvanlige håndhævelsesmidler ved overtrædelse af disse regler, f.eks. hvis virksomheden ikke indsender regnskabet rettidigt til tilsynsmyndigheden, eller det ikke indeholder de pligtige oplysninger. Hensigten er udelukkende at fastslå, at tilsynsmyndigheden ikke har en *pligt* til at føre aktivt tilsyn med reglerne og gribe ind ved overtrædelser. Det forventes dog, at tilsynsmyndigheden, som led i det almindelige samarbejde mellem myndighederne, selv underretter Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, hvis den bliver opmærksom på, at en regnskabspligtig virksomhed ikke aflægger grønt regnskab.

Miljøstyrelsen vil følge udviklingen i den nye generation af grønne regnskaber bl.a. for at vurdere, i hvilket omfang regnskaberne lever op til de nye regler.

9. Listen over regnskabspligtige virksomheder

Som nævnt ovenfor under pkt. 4 omfatter listen over regnskabspligtige virksomheder i dag omtrent 20 % af de godkendelsespligtige virksomheder (listevirksomheder). I forbindelse med behandlingen af lovforslag L135 om grønne regnskaber som fremsat i Folketinget den 18. januar 1995 blev det vedtaget, at pligten skulle begrænses til virksomheder, som på grund af deres størrelse og miljømæssige påvirkning af det ydre miljø kunne betegnes som "større og miljøtunge". For nogle af virksomhedskategorierne på listen gælder yderligere den begrænsning, at kun virksomheder med over 20 ansatte skal udarbejde grønt regnskab.

Det er nærliggende i forbindelse med en revision af den gældende bekendtgørelse at overveje, hvorvidt listen stadig omfatter alle de større og miljøtunge virksomheder. Det må nemlig konstateres, at en række IPPC-virksomheder ikke er omfattet af regnskabspligten. Det drejer sig om enkelte industrivirksomheder og hele landbrugssektoren. IPPC-virksomheder er de virksomheder, der af EU betragtes som de mest miljøtunge virksomheder. Det er vanskeligt at argumentere for, at et tilfældigt udvalg af netop disse virksomheder fortsat skulle fritages fra at udarbejde grønt regnskab. Det er derfor tanken at anvende bemyndigelsen i § 35 a, stk. 1, til at udvide listen over regnskabspligtige virksomheder med de IPPC-virksomheder, der endnu ikke er omfattet. Det anbefales dog på nuværende tidspunkt ikke at udvide regnskabspligten til at gælde husdyrbrugene, da der endnu ikke eksisterer en afprøvet model for grønne regnskaber på landbrugsbedrifter.

Hvis regnskabspligten udvides med de IPPC-virksomheder (eksklusive husdyrbrug), der ikke allerede i dag er omfattet heraf, skønnes det at dreje sig om ca. 150 nye virksomheder. Heraf skønnes det, at ca. 80 af disse virksomheder allerede i dag udarbejder grønne regnskaber frivilligt.

Det er samtidig hensigten, at der ved revision af den nugældende liste over regnskabspligtige virksomheder skal ske en konsekvensrettelse af den nugældende liste, så den bringes i overensstemmelse med listen over godkendelsespligtige virksomheder i Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 807 af 25. oktober 1999 om godkendelse af listevirksomhed. Det understreges, at det ikke på nuværende tidspunkt er hensigten at pålægge nye virksomheder – ud over IPPC-virksomhederne – regnskabspligt. Det kan dog ikke på forhånd udelukkes, at konsekvensrettelsen vil medføre, at enkelte nye virksomheder vil blive pålagt regnskabspligt.

10. Europæisk oversigt over forurenende emissioner

Efter IPPC-direktivet er Danmark forpligtet til at indberette de vigtigste emissioner fra de virksomheder, der er nævnt i bilag 1 til IPPC-direktivet (IPPC-virksomhederne). Kommissionen offentliggør hvert tredje år en oversigt over de vigtigste emissioner og forureningskilder på grundlag af de indberettede oplysninger fra medlemsstaterne. Formålet hermed er at give oplysninger om virksomhedernes emissioner til offentligheden og politiske beslutningstagere.

EU-Kommissionen har i sin beslutning af 25. januar 2000 om indførelse af en europæisk oversigt over forurenende emissioner (EPER) pålagt Danmark hvert tredje år og første gang i 2003 at indberette emissionsdata for en række udpegede stoffer. Kommissionen opfordrer i øvrigt medlemsstaterne til at indrapportere årligt fra og med år 2008.

Det vurderes, at de grønne regnskaber vil være velegnede til at indsamle de emissionsdata, som Danmark er forpligtet til at indberette. Regnskaberne forventes allerede i dag at indeholde de oplysninger, som skal indberettes til Kommissionen. Ved at bruge regnskaberne til indsamling af disse data undgås det at bebyrde virksomheder og tilsynsmyndigheder med yderligere afrapportering af de samme oplysninger.

En forudsætning for, at regnskaberne på denne måde kan anvendes til at indsamle de nødvendige data, er dog, at de virksomheder, der er omfattet af rapporteringskravet, anvender kalenderåret som regnskabsår, idet indberetninger til EU-Kommissionen skal ske på årsbasis. Det vurderes, at en stor del af disse virksomheder allerede i dag aflægger grønt regnskab for kalenderåret.

Der opstår imidlertid et problem med de virksomheder, som er omfattet af rapporteringskravet, og som ikke anvender kalenderåret som regnskabsår, men har forskudt regnskabsår. For at løse dette problem foreslås det, at ministeren i § 35 a, stk. 2, bemyndiges til at udfærdige regler om særskilt indberetning af visse emissionsdata. Bemyndigelsen tænkes anvendt til at fastsætte regler om, at IPPC-virksomheder, der er omfattet af rapporteringsforpligtelsen, og som har forskudt regnskabsår, skal indsende særskilte indberetninger om emissionen af visse stoffer for kalenderåret. Virksomhederne kan undgå denne supplerende indberetning ved at ændre deres regnskabsår til kalenderåret.

Da der, som ovenfor nævnt under punkt 9, ikke skal aflægges grønt regnskab for husdyrbrug, kan de grønne regnskaber ikke bruges til at indsamle de nødvendige data til emissionsregistret for denne type virksomheder. Hvis det viser sig, at der er husdyrbrug, som er omfattet af rapporteringskravet, vil det blive nærmere overvejet, hvordan disse oplysninger mest hensigtsmæssigt kan indhentes.

Lovforslaget bidrager også til Danmarks opfyldelse af art. 5 i Århus-konventionen (Konvention om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, underskrevet i Århus den 25. juni 1999), hvorefter Danmark bl.a. er forpligtet til 1) at opbevare relevante og ajourførte miljøoplysninger om eksisterende aktiviteter, der kan indvirke væsentligt på miljøet, 2) at tilskynde virksomheder til at informere offentligheden samt 3) at arbejde for at opbygge et edb-baseret forureningsregister. Regnskaberne vil endvidere kunne medvirke til at opfylde OECD's anbefalinger af 20. februar 1996 (Recommendation of the Council on implementing pollutant release and transfer register [C/M (96)4/PROV]).

11. Dialogforum

Som led i den fortsatte udvikling af de grønne regnskaber vil Miljøstyrelsen nedsætte et udvalg med deltagelse af de kommunale parter, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Dansk Industri og andre relevante aktører. Udvalget skal fungere som et dialogforum. Udvalgets rolle vil bl.a. være at drøfte og udvikle værktøjer m.v., som kan anvendes af virksomheder, som ønsker at være på forkant med udviklingen. Erfaringerne fra disse virksomheder kan derefter anvendes i forbindelse med den videre udvikling af regnskaberne.

Et element, der skal indgå i udvalgets arbejde, er spørgsmålet om, hvordan virksomhedernes forbrug af transportydelser kan inddrages i de grønne regnskaber. Et andet element, som udvalget

skal se på, er hvorvidt regnskaberne fremover skal indeholde oplysninger om produkternes miljøegenskaber. Udvalget skal tillige undersøge, hvordan regnskabspligten bedst kan udvides til en bredere kreds af virksomheder.

Drøftelserne i udvalget skal bidrage til, at udviklingen af de grønne regnskaber løbende koordineres med andre initiativer, der vedrører virksomhedernes rapportering til offentligheden, samt den internationale udvikling i rapportering af virksomhedernes miljøforhold.

12. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget om, at tilsynsmyndigheden inddrages mere aktivt i kvalitetssikringen af de grønne regnskaber, indebærer umiddelbart et øget ressourceforbrug hos tilsynsmyndigheden. Lovforslaget medfører dog ikke, at tilsynsmyndigheden skal udtale sig om oplysninger i det grønne regnskab, der går ud over, hvad tilsynsmyndigheden har kendskab til via sit almindelige tilsynsarbejde.

En udtalelse fra tilsynsmyndigheden vil være en omkostningseffektiv måde at øge regnskabernes troværdighed for offentligheden, idet den indsigt, som tilsynsmyndighederne allerede har i virksomhedernes miljøforhold, udnyttes optimalt. Det forventes, at det forhold, at tilsynsmyndigheden fremover vil være forpligtet til at kommentere det grønne regnskab, vil medføre en øget forudgående dialog mellem virksomhed og tilsynsmyndighed om virksomhedens grønne regnskab og virksomhedens miljøforhold.

Forbruget til gennemgang og kommentering af et gennemsnitligt grønt regnskab er af de kommunale organisationer tidligere anslået til ca. 3-4 (effektive) timer, svarende til 900-1.200 kr. pr. regnskab (beregnet ved en årsværkspris inkl. overhead pr. 1. april 2000 på 435.000 kr. for en AC-tekniker og 1496 effektive timer pr. årsværk). Det anslåede tidsforbrug er delvist bekræftet i evalueringen.

Der tages udgangspunkt i det nuværende antal pligtige regnskaber pr. år på 1000 samt ca. 200 frivillige regnskaber og yderligere ca. 60 - 70 nye IPPC-virksomheder (regnet netto, idet en del af disse nye, pligtige virksomheder i de foregående år frivilligt har udarbejdet grønne regnskaber; det gælder f.eks. mange lossepladser).

Regnes derfor med i alt ca. 1300 grønne regnskaber pr. år, vil det koste i størrelsesordenen 1,2 - 1,6 mio. kr. i kommunale meromkostninger eller 2,7 - 3,6 årsværk.

Den tættere kobling mellem oplysningerne i de grønne regnskaber og virksomhedernes miljøgodkendelse vil samtidigt betyde, at de grønne regnskaber kan blive et væsentligt bidrag til myndighedernes godkendelses- og tilsynsarbejde. Hertil kommer den dialog med virksomhederne, der vil opstå i forbindelse med udarbejdelsen af myndighedsudtalelsen. Et grønt regnskab vil endvidere give en række supplerende oplysninger, som tilsynsmyndigheden vil kunne benytte i sit samarbejde med virksomhederne og dermed ved tilrettelæggelsen af sit tilsynsarbejde.

Tilsynsmyndigheden vil på baggrund heraf få mulighed for at målrette og effektivisere sin tilsynsindsats over for de pågældende virksomheder – en effektivisering, som efter en omstillingsperiode, fuldt ud vil opveje den merindsats, der skal til for at opfylde forslagets bestemmelse om en udtalelse.

Det vurderes, at forslaget, som det planlægges udmøntet, vil give anledning til kommunale meromkostninger de første 1-2 år. Disse umiddelbare stigninger i de kommunale meromkostninger forventes imidlertid i løbet af en ca. 5-årig periode at blive udlignet af besparelser i tilsynsarbejdet.

På det foreliggende grundlag vurderes således, at forslaget over en lidt længere periode er udgiftsneutralt for amter og kommuner. Da det endelige regelsæt skal fastlægges i en bekendtgørelse, vil spørgsmålet om eventuel DUT-kompensation blive taget op til senere drøftelse med de kommunale parter i forbindelse med forhandlingerne om den endelige

udformning af bekendtgørelsen.

De grønne regnskaber fra IPPC-virksomheder forudsættes at omfatte de emissionsdata, som ifølge IPPC-direktivet skal indberettes til Kommissionen. Herved spares eventuelle fremtidige statslige udgifter til indhentning af disse data gennem tilsynsmyndighederne. Disse udgifter til kompensation til kommuner og amter er tidligere anslået til at ville udgøre 100 - 200.000 kr. årligt.

Desuden bemærkes, at det i udmøntningen af lovforslaget påtænkes at ophæve de gældende regler, hvorefter Erhvervs- og Selskabsstyrelsen påser, at de modtagne regnskaber overholder de formelle krav til et grønt regnskab, og hvor Miljøstyrelsen efter anmodning træffer afgørelse om, hvorvidt et regnskab kan antages til offentliggørelse.

Ophævelse af denne procedure betyder visse mindre ressourcemæssige besparelser. Disse besparelser vil dog blive modsvaret af yderligere omkostninger i form af udgifter til tilpasning af den edb-baserede offentliggørelsesform samt ressourceforbrug til vejledning af amter og kommuner.

13. Lovforslagets erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget har primært erhvervsøkonomiske konsekvenser i form af meromkostninger til administration af de nye krav til indholdet af grønne regnskaber.

På baggrund af evalueringen af de første generationer af grønne regnskaber vurderes lovforslaget, jf. nedenfor under pkt. 14, at medføre et samlet, tidsmæssigt merforbrug på ca. 10 årsværk pr. år svarende til en intern lønomkostning på i alt 3-3,5 mio. kr. årligt for de berørte virksomheder.

Samtidig viser evalueringen, at et aktivt arbejde med udarbejdelsen af grønne regnskaber giver virksomhederne muligheder for at opnå økonomiske gevinster i form af bedre udnyttelse af materialer og hjælpestoffer, mindre emissioner og affaldsmængder og sparede grønne afgifter.

14. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Ministerens bemyndigelse til at fastsætte regler om indholdet i de grønne regnskaber forventes som tidligere nævnt at betyde, at de grønne regnskaber fremover bl.a. skal suppleres med

- et resumé af virksomhedens egenkontrol
- en redegørelse for hvad virksomheden har gjort for at afhjælpe og forebygge eventuelle vilkårsovertrædelser
- oplysninger om virksomhedens affaldshåndtering
- oplysninger om eventuelle væsentlige klager over virksomheden
- oplysninger om hvorvidt virksomheden har en miljøpolitik, og i givet fald en redegørelse for miljøpolitikken, de væsentligste mål, samt hvilke konkrete resultater der er opnået
- en beskrivelse af om, og i givet fald, hvordan virksomheden stiller miljøkrav til sine underleverandører og
- oplysninger om udviklingen i virksomhedens miljøforhold gennem de sidste 5 år.

Disse nye elementer vil især det første år kunne betyde et vist øget ressourceforbrug i virksomhederne. Det vil især bestå i arbejdet med det førstnævnte punkt - resumé af virksomhedens egenkontrol - hvor resultaterne af egenkontrollen skal præsenteres i en letlæselig form.

Evalueringen viser, at virksomhedernes tidsforbrug til 2. generation af de grønne regnskaber i gennemsnit lå på 95 timer eller 30 % lavere end til 1. generation.

Selv om der ikke kan forventes tilsvarende erfaringsgevinster i fremtiden, anslås effekten af de nye elementer på lidt længere sigt (og efter det første år) til et tidsmæssigt merforbrug på et begrænset antal timer.

Hertil kommer indsatsen hos de 60 - 70 IPPC-virksomheder (regnet netto), som nu foreslås inddraget under ordningen. Disse virksomheder må betragtes som tilhørende de miljømæssigt mindst komplicerede blandt gruppen af IPPC-virksomheder i Danmark, hvorfor deres tidsforbrug efter indkøringsperioden skønnes at blive meget tæt på gennemsnittet på de 95 timer.

Sammenlagt skønnes et tidsmæssigt merforbrug på højst 10 årsværk i virksomhederne svarende til en intern lønomkostning på 3 - 3,5 mio. kr. årligt.

Lovforslaget har desuden været forelagt et fokuspanel udtrukket som en stikprøve af virksomheder fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsens liste over virksomheder, der aflægger grønne regnskaber. I alt 140 virksomheder blev udtrukket, men alene 51 industrivirksomheder deltog i selve interviewundersøgelsen.

Baseret på svarene fra fokuspanelet kan ca. 80 % af de i alt ca. 1.200 - 1.300 omfattede virksomheder ventes at få administrative omstillingsbyrder på i gennemsnit ca. 3 timer pr. virksomhed. Tilsvarende vurderes, at 89 % vil få løbende administrative byrder på i gennemsnit op mod 38 timer pr. virksomhed årligt. Spredningen i svarene er meget stor, hvorfor det samlede tidsmæssige merforbrug beregnes til 21.000 - 42.000 timer eller 12 - 24 årsværk pr. år.

Undersøgelsen er således behæftet med en betydelig usikkerhed, og der tages i undersøgelsen det forbehold, at det er vanskeligt for virksomhederne at vurdere virkningerne af ny lovgivning på et tidspunkt, hvor virksomhederne ikke har oplevet lovgivningen i praksis. Der er erfaringsmæssigt en tendens til, at - især mindre - virksomheder overvurderer de fremtidige administrative byrder. De anførte resultater vurderes herefter til at være en acceptabel, men foreløbig indikator på lovforslagets administrative konsekvenser for de berørte virksomheder. Resultatet giver derfor ikke anledning til at ændre det ovenfor anvendte skøn på 10 årsværk årligt.

15. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

Formålet med lovforslaget er at styrke de grønne regnskabers informationsværdi for offentligheden. Lovforslaget kan gennem en omlægning af proceduren omkring tilsynsmyndighedens udtalelse endvidere styrke dialogen mellem tilsynsmyndighederne og virksomhederne.

Erfaringerne med de første to generationer af grønne regnskaber viser, at det har en positiv miljøeffekt, at virksomhederne skal gennemgå deres adfærd og præstationer på miljøområdet og informere offentligheden herom. Eksempelvis viser evalueringen, at 41% af virksomhederne mener, at arbejdet med grønne regnskaber har bidraget til miljøforbedringer. Det drejer sig især om ressourcebesparelser inden for vand og energi samt på affaldsområdet. Mange virksomheder anser det også for positivt, at de har fået bedre overblik over miljøforholdene. Der er gennemført konkrete forbedringer i form af anskaffelse af ressourcebesparende udstyr, der er indført renere teknologi og blevet udskiftet miljøbelastende stoffer. En del peger dog på, at andre miljøaktiviteter som f.eks. miljøstyring også har spillet en vigtig rolle for de opnåede resultater.

Det forventes, at denne positive effekt fremmes gennem lovforslaget. Virksomhedernes incitament til at indføre miljøstyring vil kunne øges gennem oplysninger i de grønne regnskaber om virksomhedernes miljøpolitik, - mål og -resultater samt om virksomhedernes miljømæssige udvikling i form af historiske tal. Endvidere vil en styrkelse af dialogen mellem tilsynsmyndighederne og virksomhederne kunne medføre, at det i højere grad bliver muligt at vurdere, på hvilket miljøområde der kan opnås besparelser - såvel miljømæssigt som økonomisk. Herudover vil lovforslaget medvirke til at igangsætte en dialog om miljø med leverandører,

hvilket i sig selv kan have en positiv effekt.

16. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget sigter bl.a. på at bidrage til at kunne opfylde forpligtelsen i artikel 15, stk. 3, i Rådets direktiv 96/61/EF af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), EF-Tidende 1996 nr. L 257, s. 26. Direktivet er gennemført i Danmark ved lov nr. 369 af 2. juni 1999 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og ved Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 807 af 25. oktober 1999 om godkendelse af listevirksomhed. Der henvises til Folketingstidende 1998-99, Tillæg A, sp. 3760 ff.

Endvidere bidrager lovforslaget til, at Danmark kan leve op til EU-Kommissionens beslutning af 25. januar 2000 om indførelse af en europæisk oversigt over forurenende emissioner (EPER). Kommissionens beslutning er vedtaget med hjemmel i artikel 15, stk. 3, i IPPC-direktivet.

Herudover har lovforslaget ikke EU-retlige aspekter.

17. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindre udgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		Lovforslaget vurderes over en lidt længere periode at være udgiftsneutralt for amter og kommuner. Da det endelige regelsæt skal fastlægges i en bekendtgørelse, vil spørgsmålet om eventuel DUT-kompensation blive taget op til senere drøftelse med de kommunale parter i forbindelse med forhandlingerne om den endelige udformning af bekendtgørelsen.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner		Lovforslaget medfører, at tilsynsmyndigheden skal udtale sig om de grønne regnskaber. De nærmere administrative konsekvenser vil afhænge af udmøntningen af lovforslaget.

<p>Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet</p>	<p>Lovforslaget vil styrke dialogen mellem tilsynsmyndigheder og virksomheder. Herved bliver det muligt for virksomheden at vurdere, hvor det er økonomisk fordelagtigt at gennemføre miljøforbedringer.</p>	<p>Lovforslaget har ikke i sig selv økonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Konsekvenserne vil afhænge af udmøntningen af lovforslaget.</p> <p>En foreløbig vurdering viser en årlig meromkostning på 3-3,5 mio. kr. i de omfattede virksomheder.</p>
<p>Administrative konsekvenser for erhvervslivet</p>		<p>Lovforslaget har ikke i sig selv administrative konsekvenser for erhvervslivet. Konsekvenserne vil afhænge af udmøntningen af lovforslaget.</p> <p>En foreløbig vurdering viser et årligt merforbrug på ca. 10 årsværk i de omfattede virksomheder.</p>
<p>Miljømæssige konsekvenser</p>	<p>Lovforslaget vil styrke dialogen mellem tilsynsmyndigheder og virksomheder. Herved bliver det muligt for tilsynsmyndigheden at vurdere, hvor der bedst kan opnås miljømæssige forbedringer. Lovforslaget, som det tænkes udmøntet, ansporer desuden virksomhederne til at indføre miljøstyring, og medvirker til at igangsætte en dialog om miljø med leverandører.</p>	
<p>Administrative konsekvenser for borgerne</p>	<p>Ingen</p>	<p>Ingen</p>
<p>Forholdet til EU-retten</p>	<p>Lovforslaget bidrager til, at Danmark kan leve op til EU-Kommissionens beslutning af 25. januar 2000 om indførelse af en europæisk oversigt over forurenende emissioner (EPER).</p>	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til §1

Til nr. 1.

Ad stk. 1.

Efter den gældende bestemmelse i § 35 a, stk. 1, 2. pkt., skal regnskaberne vise det væsentlige forbrug af energi, vand og råvarer samt arten og mængden af forurenende stoffer, som indgår i produktionsprocesserne, og som virksomhederne udsender til luft, vand og jord, eller som indgår i produkter eller affald.

Med den foreslåede affattelse af § 35 a, stk. 1, udvides hjemmelen, således at det vil være muligt at fastsætte regler om, at regnskabet fremover skal indeholde alle relevante oplysninger om listevirksomhedens miljøforhold. Med den ændrede formulering er det ikke tilsigtet at indskrænke oplysningerne i forhold til de oplysninger, der skal gives i dag.

Der gøres opmærksom på, at de krav, der vil blive stillet til indholdet af de grønne regnskaber, fortsat er minimumskrav. Der er således ikke noget til hinder for, at virksomheder, der aflægger grønt regnskab, som led i udformningen af det grønne regnskab frivilligt kan afgive andre informationer end de lovpligtige.

Den nugældende regel i bekendtgørelsens § 4 om, at indsendelse af den verificerede EMAS-redegørelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan erstatte et grønt regnskab, tænkes opretholdt.

Ministerens bemyndigelse tænkes umiddelbart udmøntet i regler om, at de grønne regnskaber - udover de oplysninger som regnskaberne skal indeholde i dag - skal indeholde et resumé af egenkontrollen. Et sådant resumé kan være af væsentlig interesse for offentligheden, idet det herigennem vil blive tydeliggjort, i hvilket omfang virksomheden overholder sin miljøgodkendelse, ligesom offentligheden vil få indblik i, hvad der er de væsentligste udledninger fra den enkelte virksomhed.

Desuden tænkes bemyndigelsen udmøntet i regler om, at de grønne regnskaber skal indeholde oplysninger om virksomhedens affaldshåndtering, herunder oplysninger om affaldsmængder, opdeling på fraktioner samt oplysninger om, hvilke mængder der genanvendes.

Endvidere tænkes ministerens bemyndigelse udmøntet i regler om, at virksomheden skal redegøre for, hvad virksomheden har gjort for at afhjælpe og forebygge eventuelle vilkårsovertrædelser, samt give oplysninger om, hvorvidt virksomheden har modtaget væsentlige klager, som har ført til, at virksomheden af egen drift har foretaget ændringer på virksomheden.

Herudover tænkes ministerens bemyndigelse udmøntet i regler om, at de grønne regnskaber skal indeholde oplysning om, hvorvidt virksomheden har en miljøpolitik. I givet fald skal virksomheden i regnskabet redegøre for miljøpolitikken, de væsentligste miljømål, samt hvilke konkrete resultater der er opnået, herunder på energi-, transport- og affaldsområdet.

Derudover tænkes ministerens bemyndigelse udmøntet i regler om, at virksomhederne i de grønne regnskaber skal beskrive om, og i givet fald, hvordan de stiller miljøkrav til deres underleverandører. Kravet vil i sig selv kunne sætte gang i en dialog om miljøforhold med underleverandører.

Endvidere tænkes ministerens bemyndigelse anvendt til at fastsætte regler om, at regnskaberne skal indeholde en udviklingsrapportering i form af historiske tal for de sidste 5 år inklusive det pågældende regnskabsår, forudsat at der foreligger regnskaber for de forudgående 4 år. Der bør

som minimum redegøres for de oplysninger, som fremgår af den nuværende bekendtgørelses § 7, stk. 1, dvs. oplysninger om forbruget af energi, vand og råvarer, de væsentlige arter og mængder af forurenende stoffer, der udledes til vand, luft eller jord, eller som indgår i virksomhedens produkter, produktionsprocesser eller affald. Disse oplysninger forventes at øge offentlighedens interesse for regnskaberne, idet tallene vil gøre det muligt for offentligheden at følge den enkelte virksomheds miljømæssige udvikling år for år. Der vil i bekendtgørelsen eller vejledningen blive taget højde for, at virksomhederne eventuelt kan ændre praksis ved opgørelse af historiske tal.

Ministerens bemyndigelse tænkes herudover anvendt til at udvide den regel, der er fastsat med hjemmel i den nugældende § 35 a om, at virksomhederne i de grønne regnskaber skal oplyse om, og i bekræftende fald, hvordan medarbejderne har været inddraget i udarbejdelsen af det grønne regnskab, således at virksomhederne fremover skal beskrive, hvordan medarbejderne inddrages i virksomhedens miljøarbejde generelt.

Endvidere tænkes ministerens bemyndigelse anvendt til at fastsætte regler om, at en virksomhed/koncern kan udarbejde et samlet grønt regnskab, som dækker flere produktionssteder, på betingelse af, at der i regnskabet sker en særskilt rapportering for hvert enkelt produktionssted. Med en sådan regel tages der både hensyn til virksomhedernes ønsker om at kunne udarbejde koncernregnskaber og til naboernes behov for at kunne genfinde oplysninger om den enkelte virksomhed.

På længere sigt kan bemyndigelsen udnyttes til at fastsætte regler om, at regnskaberne skal indeholde oplysninger om 1) transportens miljøbelastning og 2) produkternes miljøegenskaber. Det fremtidige dialogforum skal drøfte og afdække mulighederne for at medtage sådanne oplysninger i de grønne regnskaber.

Ad stk. 2.

Med forslaget til § 35 a, stk. 2, videreføres bestemmelsen i den gældende § 35 a, stk. 2, om, at regnskabet skal udarbejdes for et år ad gangen og indsendes til tilsynsmyndigheden, samt om at regnskabet skal udarbejdes for samme periode som det finansielle regnskab.

Som noget nyt foreslås det, at tilsynsmyndigheden skal afgive en udtalelse på baggrund af regnskabet. Udtalelsen sendes til virksomheden inden for en nærmere fastsat frist, hvorved virksomheden om nødvendigt får lejlighed til at indgå i en nærmere dialog med tilsynsmyndigheden. Virksomheden sender herefter det grønne regnskab og tilsynsmyndighedens udtalelse samlet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen offentliggør herefter udtalelsen sammen med regnskabet.

Endvidere foreslås det, at ministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om proceduren for indsendelse af det grønne regnskab og tilsynsmyndighedens udtalelse, herunder frister, samt om offentliggørelse af regnskabet og tilsynsmyndighedens udtalelse. Desuden bemyndiges ministeren til at fastsætte retningslinjer for tilsynsmyndighedens udtalelse.

Bemyndigelsen tænkes bl.a. anvendt til at fastsætte regler om, at virksomheder, der er omfattet af reglerne om aflæggelse af årsregnskab, skal indsende det grønne regnskab samtidig med det finansielle regnskab, og at regnskabet offentliggøres samtidig med det finansielle årsregnskab.

Med henblik på den situation, hvor virksomhederne selv offentliggør deres grønne regnskab, tænkes bemyndigelsen udmøntet i regler om, at tilsynsmyndighedens udtalelse skal offentliggøres sammen med regnskaberne. Nogle virksomheder må forventes som hidtil at vælge at lade regnskabet underkaste intern eller eksternt revision af en særlig sagkyndig. Lovforslaget er ikke til hinder for denne praksis. Vælger virksomheden at oplyse om en sådan revision, skal erklæringen fra den særligt sagkyndige gengives i regnskabet. Bemyndigelsen tænkes tillige anvendt til at udfærdige regler herom.

Bemyndigelsen tænkes herudover udmøntet i regler om, at tilsynsmyndigheden ikke skal udtale sig om de årlige verificerede EMAS-redegørelser, der tilsendes Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til opfyldelse af den grønne regnskabspligt. Disse redegørelser bliver i forvejen gennemgået af en

akkrediteret miljøverifikator.

For at lette tilsynsmyndighedens arbejde og sikre større ensartethed vil der blive udfærdiget nærmere retningslinier for tilsynsmyndighedens udtalelse. Et standardkoncept for tilsynsmyndighedens udtalelse vil blive drøftet nærmere med de kommunale parter, herunder om et standardkoncept skal indarbejdes i den reviderede bekendtgørelse eller den tilhørende vejledning.

Det er tanken, at reglerne i den gældende bekendtgørelses § 9 - 11 om procedurene for indsendelse og offentliggørelse af regnskaberne skal revideres. I den anledning vil Miljøstyrelsen drøfte proceduren i forbindelse med tilvejebringelse af tilsynsmyndighedens udtalelse og regnskabs fremsendelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen med de berørte parter.

Med forslaget om, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen offentliggør regnskabet inklusive tilsynsmyndighedens udtalelse, sikres det, at offentligheden får kendskab til tilsynsmyndighedens eventuelle bemærkninger til regnskabet.

Efter de gældende regler i bekendtgørelsens § 10 påser Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, at de modtagne regnskaber overholder de formelle krav til et grønt regnskab, og Miljøstyrelsen træffer i medfør af § 11 efter anmodning afgørelse om, hvorvidt et regnskab kan antages til offentliggørelse. Disse to bestemmelser tænkes ophævet for at forenkle den administrative konstruktion.

Det er hensigten at ophæve bestemmelserne i den gældende bekendtgørelses § 10 og 11, således at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fremover kun påse, at regnskaberne indsendes samt sørge for selve offentliggørelsen, ligesom Miljøstyrelsen ikke længere skal behandle sager efter reglerne om grønne regnskaber. Bestemmelserne i den gældende bekendtgørelses § 2, hvorefter regnskabspligtige virksomheder skal anmelde sig til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, tænkes videreført med de nødvendige ændringer. Det forventes, at tilsynsmyndighederne, som led i det almindelige samarbejde mellem myndighederne, vil underrette Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i de tilfælde, hvor myndighederne måtte blive opmærksomme på, at en grønt regnskabspligtig virksomhed ikke aflægger grønt regnskab. I udmøntningen af lovforslaget påtænkes det at benytte hjemmelen i lovens § 110, stk. 3, til at fastsætte regler om bødestraf for manglende overholdelse af de regler, der er udstedt i medfør af § 35 a. Herved vil der i grove tilfælde kunne ske politianmeldelse af de virksomheder, som undlader at indsende regnskaber eller hvis regnskaber ikke overholder kravene til et grønt regnskab. Det vurderes imidlertid, at den dialog mellem virksomheder og tilsynsmyndigheder, der vil opstå i forbindelse med udarbejdelsen af myndighedsudtalelsen, i de fleste tilfælde vil betyde, at der ikke vil blive indsendt misvisende regnskaber til offentliggørelse hos Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Offentligheden vil via tilsynsmyndighedens udtalelse få kendskab til de tilfælde, hvor virksomheder alligevel har fået offentliggjort misvisende eller mangelfulde regnskaber. Det bemærkes i øvrigt, at virksomhedens oplysninger ofte vil være et led i markedsføringen og som sådan vil være omfattet af markedsføringslovens regler.

Med henblik på at give Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg mulighed for at kunne vurdere effekten af de ovenfor nævnte ændringer vil miljø- og energiministeren i folketingssamlingen 2003/2004 give udvalget en underretning herom:

Som nævnt ovenfor under pkt. 9 i de almindelige bemærkninger er Danmark forpligtet til at indberette de vigtigste emissioner fra IPPC-virksomhederne. Indberetningerne skal ske på basis af kalenderåret. Det er hensigten i videst mulig omfang at anvende de grønne regnskaber til at indsamle disse data. Der opstår imidlertid et problem for de virksomheder, som er omfattet af rapporteringskravet, og som ikke anvender kalenderåret som regnskabsår, men har forskudt regnskabsår. For at løse dette problem foreslås det, at ministeren i § 35 a, stk. 2, bemyndiges til at udfærdige regler om særskilt indberetning af disse emissionsdata. Bemyndigelsen tænkes anvendt til at fastsætte regler om, at IPPC-virksomheder, der er omfattet af rapporteringskravet, bortset fra husdyrbrug, og som har forskudt regnskabsår, skal indsende særskilte indberetninger om emissionen af visse stoffer til luft og vand for kalenderåret. For at undgå denne supplerende

indberetning kan virksomhederne vælge at ændre deres regnskabsår til kalenderåret. Det vurderes, at en stor del af disse virksomheder allerede i dag aflægger grønt regnskab for kalenderåret. Der vil i forbindelse med udmøntningen af bemyndigelsen blive taget stilling til, hvorledes indberetningerne skal foregå, og hvem der skal modtage disse.

Ad stk. 3.

Med forslaget fastslås det, at tilsynsmyndigheden, uanset bestemmelserne i lovens kapitel 9 om tilsyn, ikke – ud over udtalelsen - er forpligtet til at påse overholdelsen af § 35 a og regler udstedt i medfør heraf. Det er ikke hermed meningen at afskære tilsynsmyndigheden fra at bruge de sædvanlige håndhævelsesmidler ved overtrædelse af disse regler, f.eks. hvis virksomheden ikke indsender regnskabet rettidigt til tilsynsmyndigheden, eller det ikke indeholder de nødvendige oplysninger. Hensigten er udelukkende at fastslå, at tilsynsmyndigheden ikke, som det ellers er tilfældet efter loven, har en pligt til at føre aktivt tilsyn med reglerne og gribe ind ved overtrædelser. I øvrigt henvises til bemærkningerne ovenfor ad stk. 2.

Ad stk. 4

Med forslaget præciseres det, at virksomheder, som ikke er forpligtet til at indsende grønt regnskab, frivilligt kan indsende og få offentliggjort et grønt regnskab. Allerede efter den gældende bekendtgørelses § 8 er det muligt for virksomheder frivilligt at indsende et grønt regnskab og få det offentliggjort af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, men for en god ordens skyld indsættes der en udtrykkelig hjemmel hertil.

For at hindre at der udvikles regnskaber med forskellige grader af troværdighed, tænkes hjemmelen udnyttet til at fastsætte bestemmelser om, at frivillige grønne regnskaber skal være underlagt det samme regelsæt, som gælder for pligtige grønne regnskaber, herunder kravet om en udtalelse fra tilsynsmyndigheden.

Praksis har vist, at tilsynsmyndigheden har et forhåndskendskab til størstedelen af de virksomheder, der i dag aflægger frivilligt grønt regnskab. Kravet om, at offentliggørelsen af alle grønne regnskaber skal ledsages af en udtalelse fra tilsynsmyndigheden, skønnes derfor ikke at give anledning til væsentlige problemer for de frivillige grønne regnskaber. I de få tilfælde, hvor tilsynsmyndigheden ikke på forhånd har kendskab til den pågældende virksomhed eller branche, fordi den ikke reguleres i medfør af miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 om forurenende virksomhed, vil en udtalelse om, at tilsynsmyndigheden ikke har kendskab til virksomheden, være tilstrækkelig.

Ad stk. 5.

Bestemmelsen svarer til den gældende § 35 a, stk. 5. Den gældende bestemmelse i § 35 a, stk. 4, foreslås samtidig ophævet. Bestemmelsen blev indsat for at etablere en hjemmel til at give virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder, der forpligtede sig til at indføre miljøstyringssystemer, mulighed for at opnå udsættelse med fristen for indsendelse af det første grønne regnskab i en aftalt periode, dog ikke ud over tre år fra den 1. januar 1996 at regne. Der henvises til Folketingstidende 1994-95, Tillæg B, sp. 574-577. I alt 180 virksomheder har som følge af denne hjemmel opnået udsættelse med det første grønne regnskab. Udsættelsesordningen er ikke længere relevant, ligesom det ikke vil være relevant at indføre en tilsvarende ordning for de nye IPPC-virksomheder, der bliver omfattet af regnskabspligten, idet visse af regnskabsoplysningerne fra disse virksomheder bl.a. skal bringes i forbindelse med indberetningen til EU-Kommissionen i henhold til IPPC-direktivet.

Ad. stk. 6.

Bestemmelsen svarer til den gældende § 35 a, stk. 6. Bemyndigelsen har hidtil været anvendt til at fritage visse listevirksomheder helt eller delvist (færre end 20 ansatte) fra regnskabspligten. Fritagelsen tænkes opretholdt på nuværende tidspunkt, dog ikke for IPPC-virksomheder. Der henvises til bemærkningerne ovenfor under pkt. 9.

Ad stk. 7.

Bestemmelsen svarer til den gældende § 35 a, stk. 8.

I øvrigt foreslås den gældende bestemmelse i § 35 a, stk. 7, ophævet. Bestemmelsen etablerer hjemmel til at fastsætte regler om, at virksomheden for egen regning skal lade regnskabet underkaste revision ved særlig sagkyndig. Hjemmelen har ikke været benyttet, og da denne mulighed heller ikke nu tænkes anvendt, jf. bemærkningerne til stk. 2, foreslås bestemmelsen ophævet.

Ophævelsen af bestemmelsen udelukker ikke, at virksomheder for egen regning lader regnskabet underkaste revision ved særlig sagkyndig. Det skal dog understreges, at en sådan revision ikke fritager tilsynsmyndigheden for at afgive en udtalelse om regnskabet.

Til §

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Loven og de nye regler, der skal udfærdiges med hjemmel i § 35 a, skal dog først finde anvendelse for regnskaber, som vedrører regnskabsår, der begynder 1. juli 2001 eller senere.

Bilag

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 698 af 22. september 1998, som ændret bl.a. ved lov nr. 369 af 2. juni 1999 og senest ved lov nr. 447 af 31. maj 2000, foretages følgende ændringer:

§ 35 a. Ministeren kan fastsætte regler om, at listevirksomheder periodisk skal udarbejde et grønt regnskab. Regnskabet skal vise det væsentlige forbrug af energi, vand og råvarer samt arten og mængden af forurenende stoffer, jf. § 2, som indgår i produktionsprocesserne, som virksomheden udsender til luft, vand og jord, eller som indgår i produkter eller affald.

Stk. 2. Regnskabet skal udarbejdes for

1. *§ 35 a* affattes således:

»**§ 35 a.** Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at listevirksomheder periodisk skal udarbejde et grønt regnskab med oplysninger om virksomhedens miljøforhold. Ministeren kan herunder fastsætte regler om det grønne regnskabs udarbejdelse, form og indhold, herunder oplysninger om inddragelse af medarbejderne og om væsentlige klager over virksomheden.

et år ad gangen og indsendes til tilsynsmyndigheden og til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. For virksomheder omfattet af årsregnskabsloven indsendes regnskabet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen sammen med det økonomiske regnskab.

Stk. 3. Ministeren fastsætter nærmere bestemmelser om det grønne regnskabs udarbejdelse, indhold og form, herunder om inddragelse af medarbejderne, om indsendelse til myndighederne inden en nærmere angiven frist og om dets offentliggørelse.

Stk. 2. Regnskabet udarbejdes for et år ad gangen og indsendes til tilsynsmyndigheden. Regnskabet udarbejdes for samme periode, som gælder for det finansielle årsregnskab i henhold til årsregnskabsloven. Tilsynsmyndigheden afgiver på baggrund af regnskabet en udtalelse, som tilsendes virksomheden. Virksomheden sender det grønne regnskab og tilsynsmyndighedens udtalelse samlet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen offentliggør regnskabet inklusive tilsynsmyndighedens udtalelse. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om proceduren for indsendelse af det grønne regnskab og tilsynsmyndighedens udtalelse, herunder frister, om krav til tilsynsmyndighedens udtalelse, og om at tilsynsmyndigheden i visse tilfælde ikke skal afgive udtalelse samt om regnskabets offentliggørelse. Ministeren kan desuden til opfyldelse af internationale forpligtelser fastsætte regler om, at listevirksomheder skal indsende særskilte indberetninger om visse emissionsdata.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i denne lovs kapitel 9 er tilsynsmyndigheden ikke, udover den i stk. 2, nævnte udtalelse, forpligtet til at påse overholdelsen af § 35 a og regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 4. Ministeren fastsætter bestemmelser om, at virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder, som forpligter sig til at indføre miljøstyringssystemer, kan opnå udsættelse med fristen for indsendelse af det første grønne regnskab i en aftalt periode, dog ikke ud over tre år fra den 1. januar 1996 at regne. Ministeren fastsætter samtidig de nærmere krav til

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at virksomheder, der ikke er forpligtet til at indsende et grønt regnskab, frivilligt kan indsende og få offentliggjort et grønt regnskab efter samme regler som anført i stk. 1 og 2.

Stk. 5. Ministeren kan endvidere efter forhandling med arbejdsministeren fastsætte regler om inddragelse af

miljøstyringssystemerne og til rigtig dokumentation over for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og tilsynsmyndigheden for gennemførelse af systemet på virksomheden.

Stk. 5. Ministeren kan endvidere efter forhandling med arbejdsministeren fastsætte regler om inddragelse af arbejdsmiljømæssige oplysninger i det grønne regnskab.

Stk. 6. Ministeren kan fastsætte bestemmelser om hel eller delvis fritagelse for pligten til at udarbejde grønt regnskab.

Stk. 7. Ministeren kan fastsætte regler om, at virksomhederne for egen regning skal lade regnskabet underkaste revision ved særlig sagkyndig.

Stk. 8. Undlader bestyrelsen, direktionen eller tilsvarende ledelsesorgan i rette tid at indsende grønt regnskab, til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen som tvangsmiddel pålægge den eller de ansvarlige herfor ugentlige eller månedlige tvangsbøder, der tillægges udpantningsret.

arbejdsmiljømæssige oplysninger i det grønne regnskab.

Stk. 6. Ministeren kan fastsætte regler om hel eller delvis fritagelse for pligten til at udarbejde grønt regnskab.

Stk. 7. Undlader bestyrelsen, direktionen eller tilsvarende ledelsesorgan i rette tid at indsende grønt regnskab til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen som tvangsmiddel pålægge den eller de ansvarlige herfor ugentlige eller månedlige tvangsbøder, der tillægges udpantningsret.«.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning for grønne regnskaber, der vedrører regnskabsår, der begynder den 1. juli 2001 eller senere.

L 9 (som vedtaget): Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Udarbejdelse af grønt regnskab).

Vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 29. marts 2001

Forslag

til

Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse

(Udarbejdelse af grønt regnskab)

§ 1

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 698 af 22. september 1998, som ændret bl.a. ved lov nr. 369 af 2. juni 1999 og senest ved lov nr. 447 af 31. maj 2000, foretages følgende ændringer:

1. § 5 a affattes således:

»§ 35 a. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at listevirksomheder periodisk skal udarbejde et grønt regnskab med oplysninger om virksomhedens miljøforhold. Ministeren kan herunder fastsætte regler om det grønne regnskabs udarbejdelse, form og indhold, herunder oplysninger om inddragelse af medarbejderne og om væsentlige klager over virksomheden.

Stk. 2. Regnskabet udarbejdes for et år ad gangen og indsendes til tilsynsmyndigheden. Regnskabet udarbejdes for samme periode, som gælder for det finansielle årsregnskab i henhold til årsregnskabsloven. Tilsynsmyndigheden afgiver på baggrund af regnskabet en udtalelse, som tilsendes virksomheden. Virksomheden sender det grønne regnskab og tilsynsmyndighedens udtalelse samlet til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen offentliggør regnskabet inklusive tilsynsmyndighedens udtalelse. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om proceduren for indsendelse af det grønne regnskab og tilsynsmyndighedens udtalelse, herunder frister, om krav til tilsynsmyndighedens udtalelse, og om, at tilsynsmyndigheden i visse tilfælde ikke skal afgive udtalelse, samt om offentliggørelse af regnskabet og tilsynsmyndighedens udtalelse. Ministeren kan desuden til opfyldelse af internationale forpligtelser fastsætte regler om, at listevirksomheder skal indsende særskilte indberetninger om visse emissionsdata.

Stk. 3. Uanset bestemmelserne i denne lovs kapitel 9 er tilsynsmyndigheden ikke ud over den i stk. 2 nævnte udtalelse, forpligtet til at påse overholdelsen af § 35 a og regler udstedt i medfør heraf.

Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om, at virksomheder, der ikke er forpligtet til at indsende et grønt regnskab, frivilligt kan indsende og få offentliggjort et grønt regnskab efter samme regler som anført i stk. 1 og 2.

Stk. 5. Ministeren kan endvidere efter forhandling med arbejdsministeren fastsætte regler om inddragelse af arbejdsmiljømæssige oplysninger i det grønne regnskab.

Stk. 6. Ministeren kan fastsætte regler om hel eller delvis fritagelse for pligten til at udarbejde grønt regnskab.

Stk. 7. Undlader bestyrelsen, direktionen eller tilsvarende ledelsesorgan i rette tid at indsende grønt regnskab til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen som tvangsmiddel pålægge den eller de ansvarlige herfor ugentlige eller månedlige tvangsbøder, der tillægges udpantningsret.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning for grønne regnskaber, der vedrører regnskabsår, der begynder den 1. juli 2001 eller senere.

.....
MILJØ & ENERGI
MINISTERIET
MILJØSTYRELSEN

TELEFAX FORSENDELSE

Faxnr.: 00354 562 4566

Til : Islands Miljøministerium

Att.: Segrún

Fra : Charlotte Thy

Dato : 30. januar 2001

Ref.nr.:

Antal sider: 35 (incl. denne side)

BESKED: Grønne Regnskaber

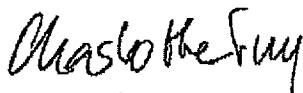
Kære Segrún

I forlængelse af vores samtale forleden fremsender jeg hermed bemærkninger til lov 403 fra fremsættelsen i 1995 og bemærkningerne til bekendtgørelse 975 også 1995.

Jeg fremsender også en artikel, som fortæller lidt om tankerne bag reglerne om grønt regnskab og de erfaringer vi har gjort. I 1999 gennemførte vi en stor evaluering af de grønne regnskaber, evalueringsrapporten kan findes på vores hjemmeside, men jeg kan også sende dig et eksemplar, hvis du er interesseret.

Det var meget interessant at høre, hvad I har tænkt jer at gøre. Hvis jeg på nogen måde kan hjælpe, må du endelig kontakte mig.

Med venlig hilsen

Charlotte Thy

Tlf.: (+45) 32 66 89 07

Fax: (+45) 32 66 03 72

e-mail: cc@mst.dk

Miljø- og Energiministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Tlf. 32 66 01 00

Fax 32 66 04 79

Telex 31 209 miljøe dk

CVR: 10058635

E-post (X-400): I=mst;

S=Miljøstyrelsen;O=Miljøstyrelsen;

OUI=mst;P=sdn;

A=dk400;C=dk;

E-post (Internet): mst@mst.dk

Internet: www.mst.dk

.....
MILJØ & ENERGI
MINISTERIET

*DANISH ENVIRONMENTAL
PROTECTION AGENCY*

Date May 2000

Green accounting in Denmark
Experiences and the future

1. **The first two years of green accounts**
2. **Great differences despite clear requirements on content and form**
3. **The desire to communicate**
4. **Interplay between enterprises and authorities regarding green accounts**
5. **Limited interest, but high rewards**
6. **The future of green accounting**

*Ministry of Environment and Energy
Danish Environmental Protection Agency
Strandgade 29
DK 1401 Copenhagen K*

*Phone + 45 32 66 01 00
Fax + 45 32 66 04 79
Telex 31 209 miljodk
E-mail (X-400): I=mst;
S=Miljoestyrelsen;O=Miljoestyrelsen;
OU1=mst;P=sdn;A=dk400;C=dk;
E-mail (Internet): mst@mst.dk
Internet: www.mst.dk*

1. The first two years of green accounts

"We have generously scattered our accounts far and wide but there are few who have requested them. As soon as someone shows an interest in what we are doing, motivation will increase tenfold."

Rockwool A/S

In June 1995 the Danish Parliament, *the Folketing*, adopted the Green Accounts Act. The primary political objective was to increase corporate and public interest in environmental work and encourage enterprises to more active and targeted environmental initiatives. Under the Act, 1,200 Danish enterprises had to publish green accounts. The enterprises were already subject to Part 5 of the Environmental Protection Act as they were particularly heavy polluters. In addition, 200 enterprises have decided voluntarily to submit green accounts.

The *Folketing* adopted the Green Accounts Act because of increasing public concern in the 80s and 90s. Many consumers also demonstrated their interest in environmental issues in their daily purchases. Demand for organic food has been increasing, and today many more people demand goods and products which are more environment friendly.

With increasing environmental awareness and more focus and pressure on enterprises causing high levels of pollution, it was natural to introduce annual green accounts which reflect their environmental performance. The basic idea was that annual environmental accounts made available to the public would, in itself, motivate enterprises to make continuous environmental improvements.

A framework with considerable freedom

The philosophy of green accounts has always been that an enterprise should be master of its own accounts - in other words, it each enterprise should be free to decide how to present its environmental profile, and management should be free to formulate environmental priorities and goals. For this reason the Act was worded as a framework Act, with great freedom, provided enterprises comply with a few simple rules.

The introduction to the accounts must include:

- The primary activity and significant secondary activities
- The name of the supervisory/inspection authority and the most important environmental permit
- A short, qualitative description of the most important resources and environmental parameters directly linked with the primary activity and significant secondary activities.

Management must make a statement on:

Why the enterprise concerned considers the information provided to be significant

- Any significant deviations from the previous green accounts submitted and the underlying reasons
- How, and to what extent, staff have taken part in the preparation of the green accounts
- Working environment aspects, such as the use of polluting substances where they present a risk to the safety and health of the staff

If an expert has audited the green accounts, the enterprise can elect to provide information on who prepared the audits, whether by an internal or external auditor. If this choice is made, the enterprise must disclose the name of the auditor and include a copy of the auditors' opinion.

- For the period of accounts, the enterprise must make a statement on:
 - Major consumption of energy, water, and raw materials.
 - Significant types and volume of pollutants etc. where they:
 - form part of the production processes
 - are discharged by the enterprise into air, water, and soil
 - form part of the enterprise's products
 - form part of the enterprise's waste.

A basis for dialogue

Another central idea behind green accounts is that, in common with financial accounts, they should describe the enterprise in general, its future perceptions and objectives of environmental issues and serve as a management tool. Green accounts are also useful for creating a framework for dialogue on the environment. This will enable us to see that enterprises which are most advanced with green accounts today also use them as a means of communication to selected stakeholders.

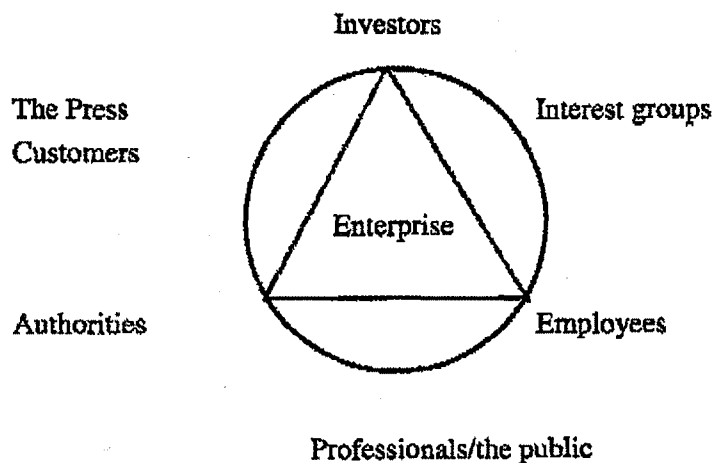

Fig. 1.1 The idea behind green accounts is that they should form a means of communication between the enterprise and stakeholders.

Customers are demanding more and more detailed documentation of an enterprise's environmental performance and standards. This trend will continue and will become even clearer in business-to-business activities and for suppliers and subcontractors to large European manufacturers.

Suppliers are one of an enterprise's most important contributory factors in terms of environmental improvements - irrespective of whether the objective is to devise processes with cause less impact on the environment or to create products with more environment friendly life-cycles. This is also emphasised through a general development towards closer relationships with fewer but more regular suppliers.

Investors have begun to look at environmental issues and threats when assessing the long-term potential of an enterprise. They want regular information on environmental initiatives and objectives.

Local communities wish to know about the environmental impacts and risks from local enterprises. This includes the enterprises' resolve to come up with better solutions and to pay more respect for the countryside, nature and people.

Professionals and the public covers professional environment experts and consultants, major professional and industrial organisations in the labour market, and environment and nature associations, all of which influence an enterprise in different ways. They may act as advisors to an enterprise or investors, loan providers, insurance companies, or others who enter a legally binding relationship with an enterprise. For interest groups this may also take place through influencing the media and lobbying politicians.

Authorities - local, regional or government - are obviously interested in monitoring environmental work in enterprises whose production involves risks to the environment.

Employees - current and potential - want to work for enterprises that are concerned about the environment. They want to take responsibility themselves to ensure that their employer is producing good environmental initiatives and performance.

The Act included a clause governing the presentation of information so that green accounts would receive an immediate high profile in the dialogue between enterprises and their stake-

holders. Green accounts should be understandable by anyone with a general education and an interest in reading such accounts and not just those with special environmental expertise.

This document briefly summarises the experience enterprises, users of green accounts, and authorities have acquired during the first two years since publication of green accounts became mandatory. At the start of 1999, the Danish Environmental Protection Agency (Danish EPA) conducted an evaluation of the first years of green accounts, carried out together with the Centre for Alternative Social Analysis (CASA), the opinion poll company Gallup A/S, and the consultancy firm Hanne Eriksen.

The evaluation was carried out between 1 January 1999 and 31 May 1999 and is based on a review of 550 green accounts, interviews with enterprises obliged to submit green accounts, and interviews with stakeholders and authorities.

- A review of 500 accounts submitted in 1998 -, corresponding to about half of the accounts submitted. Also 50 first-generation accounts submitted in 1997
- Interviews with the persons responsible for environmental accounting in more than 500 enterprises
- Interviews with 320 selected people with a special interest in or knowledge on green accounts.
- Questionnaires from all county councils and from many local authorities which are responsible for supervising more than one enterprise obliged to publish green accounts.
- Interviews with the Danish EPA and the Danish Commerce and Companies Agency.
- Group and individual interviews with employees and specialists involved in selected enterprises.
- Interviews with 500 neighbours of polluting enterprises and 1,900 randomly selected consumers.

Note: The total evaluation is available in the report published in June 1999 ('Rapport om evaluering af de grønne regnskab'). This report was prepared by CASA, Gallup A/S, and Hanne Eriksen for the Danish Environmental Protection Agency. The report can be read on the Danish EPA's home page (Danish, with summary in English).- <http://www.mst.dk/199906publikat/87-7909-376-0/samsat-eng.htm>

2. Great differences despite clear requirements on content and form

"They help ensure that we always feel duty-bound to do something. We must constantly improve - we can't rest on our laurels."

Grenaa Dampvæveri

After three years of green accounts we can see that enterprises' green accounting work generally has met expectations. For many of the enterprises included in the survey, this was their first set of green accounts. This, and the fact that the survey also shows that quality has improved for second-generation accounts, is reason enough to be optimistic. In the future, when enterprises become better at managing the collection and processing of data, ambitions will increase in other areas. This may provide Danes with a good basis for understanding and assessing the environmental work carried out by enterprises.

Enterprises themselves are responsible for notification of their duty to submit accounts. 90% of all enterprises with such a duty, and with one or more production sites, have complied with this requirement. The remaining 10% will be located through the automatic and administrative measures in the scheme.

Five out of six enterprises comply with all or most of the legal requirements. One out of six accounts are of high quality with respect to:

- compulsory content
- important environmental information
- good reporting

Just over half of all enterprises comply precisely with quality requirements on these three premises, while one out of three accounts has quality deficiencies. These deficiencies are to be found in either compulsory content or omissions of important environmental information. The accounts can also be difficult to understand for non-specialist readers.

The majority (77%) of enterprises use the standard format for green accounts required by in the statutory order. Priority is given to reporting information on the general environmental issues facing the enterprise, while it can be difficult for the reader to obtain an insight into production conditions, products, and special commercial aspects in the sector.

The review of the green accounts for the first years shows that four out of five enterprises can, and will, comply with the formal requirements in the Green Accounts Act. Of these, just under half have prepared accounts which comply with the intentions of the Act regarding content and reporting. These were deemed 'high quality' in the evaluation.

The great majority of enterprises include relevant introductory information and thus comply with legal requirements. However, this is not always sufficient to provide the reader with a complete introduction to the enterprise and its production. In 42% of accounts the introductory review of the enterprise is inadequate - partly because enterprises are economical with their

words and often use as little as two lines to present the most important environmental parameters.

Information in the introductory section of accounts

Enterprise name	C	100%
Enterprise address	C	99%
Supervisory authority	C	95%
Sector	C	87%
Primary activities	C	98%
Significant secondary activities*	C	86%
Category of industrial activity	C	89%
Environmental permits	C	90%
Brief description of significant resource and environmental parameters	C	89%

Note: Percentages are calculated from 500 accounts. C = compulsory information.

** 41% state significant secondary activities and 45% probably do not have relevant secondary activities.*

There is also inadequate information for the reader in the statement by the management, where 25% of enterprises fail to explain the criteria of importance forming the basis for the environmental information given in the green accounts. Similarly, in less than a third of the second-generation accounts do management explain significant deviations from the previous green. This benefits neither the reader nor the enterprise.

Assessment of significant environmental factors

Environmental information in accounts	Covers the most significant environmental factors	Possible lack of important information	Probable lack of important information
	62%	30%	8%

In contrast, many enterprises often supplement the compulsory requirements with comprehensive voluntary information in the statement by the management. Enterprises often use this statement to explain plans and actions to reduce environmental impacts and minimise resource consumption. Just as many enterprises outline their environmental policies and objectives,

as well as the involvement of employees in both routine and more long-term environmental work.

Moreover, 10% of enterprises have voluntarily included information on working environment aspects, including absenteeism due to sickness, accident statistics, and problems with monotonous repetitive work.

Information in statements by the management

Statement on choice of environmental information	C	73%
Statement of significant deviations from previous year's accounts*	C	27%
Information on employee involvement	C	63%
Working environment related to polluting substances in production processes	C	34%
Information on external audit**	C/V	9%
Environment policy and goals	V	52%
Negative environmental aspects	V	17%
Mentions complaints from neighbours	V	3%
Information on industrial accidents	V	13%

Note: Percentages based on 500 accounts.

** Percentage calculated based on 265 second-generation accounts.*

*** C/V means that information can be both compulsory and voluntary.*

Enterprises must state the scope of employee involvement in green accounts work. 63% of enterprises do so, the majority of which have involved employees in collecting data and/or in safety and environment committees. Enterprises which actively involve the employees also tend to publish better quality accounts, which are of more use to readers and the enterprise itself.

The evaluation also shows that enterprises seem to be better at managing the environmental data required by the Statutory Order; data which are also a part of their environmental permit. These data deal with the consumption of water and polluting substances, as well as emissions of polluting substances into the water and air.

Uncertainty about how far the reader is interested in production may be the reason why enterprises fail to give more detailed information on raw materials and additives. However, a more thorough description of the composition of these substances may help the reader to assess

production at the enterprise in a life-cycle perspective, which could, in turn, be of benefit to the enterprise.

Voluntary green accounts

The analysis included 92 accounts which were submitted voluntarily. There is no current evidence to suggest that the quality of voluntary accounts is any better than that of compulsory accounts. The differences are small and not significant enough to show any clear trends. One explanation for lower quality could be that the method of analysis emphasises information required for environmental permits and that production at many of the enterprises obliged to submit accounts does not require an environmental permit. Another reason might be that these enterprises are not typical industrial enterprises.

Enterprises with environmental management

Nine of the accounts submitted were EMAS statements. This is not enough to assess them in relation to green accounts based on the model in the Act. However, 28 enterprises mention in their accounts that they have an environmental management certificate - EMAS, ISO 14001, or BS 7750. A further 99 enterprises state that they work systematically with environmental management.

If the accounts from the 28 enterprises with certified environmental management are compared with those from enterprises without certificates, it would appear that enterprises with certificates are no better at complying with the requirements of the Act. On the other hand, enterprises with environmental management certificates do demonstrate better quality - 82% are good compared with just 45% of enterprises without certification. Enterprises operating environmental management are also better at informing, and their accounts often disclose better information about the enterprise and its purpose.

One of the objectives of the Green Accounts Act is to encourage enterprises to work more systematically with environmental issues, including improving the quality of environmental work and developing a credible system for internal control. One in three enterprises which do not currently operate environmental management note in their accounts that they intend to start work in this area.

Higher quality over time

Green accounting seems to be like anything else; practice makes perfect. Even now, experience shows that second-generation accounts are significantly better than first-generation accounts. Also, enterprises tell us that work on second-generation accounts has been less demanding. This suggests that enterprises have managed to develop an efficient system for collecting and processing environmental data. This in turn has released resources to work with

the other disciplines involved in green accounting: reporting and communicating environmental issues, policies, and objectives in a committed and personal form which will enhance the enterprise's value-based communication and reputation.

Use of consultants and auditors

By far the majority of enterprises (70%) have prepared green accounts themselves, without the assistance of consultants. Of the remaining 30%, only 10% used external consultants for all the work relating to their green accounts. It is mostly enterprises with less than 20 employees that requested external consultants to complete their entire green accounts – one fourth of them used external consultants.

More particularly, enterprises have chosen to seek assistance from auditors and specialist advisors in the environment area. The reason for buying consultancy time is primarily to obtain a more professional result, although uncertainty as to how to complete the task and a lack of internal knowledge play a role.

The use of external consultants falls from first-generation accounts to second-generation accounts, which underlines the fact that enterprises often possess the competencies to gather and process environmental data themselves.

Of those enterprises which have used an external consultancy to prepare green accounts, a significant number believe that that their green accounts have led to environmental improvements.

An examination of the quality of green accounts does not provide any indication that using external consultants provides higher quality. On the contrary, it shows that enterprises which request external consultants to complete all, or most of, the work connected with green accounts generally submit poorer accounts. This may be because of the enterprise's general attitude to environmental work; but it may also be connected to the limited involvement of employees in organising environmental work and processing data for the green accounts.

3. The desire to communicate

"We who report do not always consider the interests of the reader. On the other hand, if they are to be understandable by the lowest common denominator, then environmental reports will be watered down to nothing."

Novo Nordisk A/S

In adopting the Green Accounts Act, one of the Danish Parliament's objectives was to create a new turning-point for communication between enterprises and the public on the environ-

mental aspects of production and products. In turn, this was to create a new tool for dialogue on the environment between enterprises and their most important stakeholders.

The Commerce and Companies Agency service, Publi-com, provides the formal channel to all public green accounts. It is not this Agency's responsibility actually to communicate these green accounts, but merely to ensure that there is an effective distribution system. So individual enterprises must themselves ensure that their green accounts reach the right target groups.

The Commerce and Companies Agency is of the impression that enquiries about green accounts come primarily from students, teachers, and auditors. As a result, the evaluation also examines how enterprises themselves distribute their green accounts.

- Half of all enterprises sent out less than ten accounts
- One third sent out 100 or more accounts
- One third have clear target groups for their accounts: public authorities, management and employees.

From reading green accounts, it is apparent that only 15% explain precisely who the accounts are aimed at. When target groups are defined, they most often include the general public, then neighbours and authorities (36% and 34% respectively). Only 14% of enterprises which mention target groups refer to employees.

Enterprises' lack of ability or willingness to focus on precise target groups may be the reason why stakeholders removed from routine business operations do not read green accounts or use them as a source of information about an enterprise's environmental performance.

If stakeholders need information they usually go directly to the enterprise or to the local authorities, even if they are aware of the existence of green accounts.

Awareness of green accounts is greatest amongst professional stakeholders - journalists, environmental groups, investors, organisations, and public-sector buyers (knowledge is between 100% and 88%), while other enterprises (83 per cent) have relatively good knowledge of green accounts. The professionals also know how to obtain green accounts.

On the other hand, consumers (52%) and neighbours (39%) have significantly less knowledge of green accounts and how to obtain them. They are also less informed about the enterprises which publish green accounts. Very few actually have a copy.

- Professional users know of at least one place where they can obtain green accounts
- 50% of consumers and neighbours do not know where to obtain green accounts
- 50% of enterprises are satisfied with the information initiatives on green accounts from the Danish EPA
- 33% of professional stakeholders believe that they have not obtained the information they expected from the accounts
- 20% of enterprises believe that the authorities could make the accounts more accessible via the Internet, for example, and by issuing summaries of accounts
- Journalists would like to be able to compare different enterprises' accounts
- Local environmental groups would like accounts to be clearer and more comprehensible
- Investors would like management to make clear statements on what the environmental data in green accounts mean for the enterprises' finances
- Organisations would like to have stricter requirements on the content of green accounts. These would include employee involvement, action plans and key figures.

Note: The Danish EPA decided not to conduct an information campaign in 1998 because there were relatively few accounts, and Publi-com was not ready. Internet access to Publi-com will be improved in 2000. (<http://www.publi-com.dk/GroenneRegnskaber/hside.htm>)

The situations where there has been no interest in addressing the issue of green accounts, despite relatively high awareness of their existence, may be the result of enterprises' uncertainty about the new communication tool.

As enterprises become better at managing the content of green accounts, they will also be able to use them more effectively in order to convert the cost of preparing the accounts into an active investment through dialogue with the relevant target groups. This will provide results in the form of green accounts which aim more directly at selected target groups and take their interests into greater account.

4. Interplay between enterprises and authorities

"What the Act is really saying is: we would like you to work on the environment yourselves, and if you won't do it, then we will have to lay down legal provisions."

Employee at Funen County Council

The aim has always been to make the administration of the Green Accounts Act as simple and flexible as possible. Enterprises themselves give notification of their duty to submit accounts, and responsibility is not imposed on supervisory authorities to check green accounts; they merely have the right to criticise any mistakes or inadequacies.

Today, enterprises submit their completed green accounts to the Commerce and Companies Agency which, prior to publication via Publi-com, allows the competent local environmental authority four weeks to make any comments. After this, the Commerce and Companies Agency publishes the green accounts along with any comments from the local authority.

Enterprises consider this process wrong and stress that the accounts should not be published with the comments from the supervisory authorities without previous discussions with the enterprise concerned.

In general, enterprises regard the administration of the Act positively, but stress that they find it difficult to understand the role of the Commerce and Companies Agency. Moreover, 42% consider that local supervisory authorities should comment on all green accounts prior to publication, while 13% consider that supervisory authorities should refrain from commenting on accounts altogether.

The role of the Danish EPA has concentrated on interpreting the Act and provisions in the Statutory Order.

- Review and evaluation of the list of enterprises with a duty to submit accounts.
- Settlement of complaints about green accounts.
- Settlements regarding the protection of commercially sensitive information.

Regional authorities (14 county councils, and the Municipalities of Copenhagen and Frederiksberg in particular) receive accounts from the Commerce and Companies Agency for comment (they each receive between 10 and 100 accounts per year). Fewer than 100 local authorities (one third) have enterprises with a duty to submit accounts, and if they do, there are usually just one or two involved.

Supervisory authorities have therefore developed various procedures for processing green accounts. Some read and make comments on all accounts, while others have a principle of neither reading nor criticising the accounts.

Supervisory authorities' routines for processing green accounts

Feedback	Local authorities	County councils	Total

As a principle always give feedback with information on the review	11	6	17
Direct feedback if large or small mistakes or deficiencies are noted in the green accounts	4	0	4
Feedback only for significant mistakes or deficiencies	17	3	20
No set procedure for feedback	26	1	27
As a principle no feedback	5	3	8
No reply	2	1	3

Note: The figures state the total number of replies on the type of feedback on green accounts the authority sends to the Commerce and Companies Agency.

Feedback	Local authorities	County councils	Total
As a principle always give feedback to enterprises	13	2	15
Direct feedback if large or small mistakes or deficiencies are noted	5	0	5
Feedback only for significant mistakes or deficiencies	13	6	19
No set procedure for feedback to enterprises	30	4	34
As a principle no feedback to enterprises	2	1	3
No reply	2	1	3

Note: The figures state the total number of replies on the type of feedback on green accounts the authority sends to enterprises.

Both enterprises and supervisory authorities regard green accounts as a good basis for dialogue on an enterprise's environmental position, and on cooperation with the supervisory authority.

Feedback	Local authorities	County councils	Total
We usually make immediate contact with an enterprise when there are mistakes or deficiencies	15	0	15
We prefer to discuss mistakes and deficiencies confidentially			

with the enterprise	5	0	5
We usually discuss green accounts in connection with the general supervision of the enterprise	49	11	60
We discuss green accounts at special meetings before the next green accounts are due	6	3	9
As a rule, enterprises receive no feedback from us	9	5	14

Note: The figures state the total number of replies on when and how the supervisory authorities discuss green accounts with enterprises.

5. Limited interest, high rewards

"I believe that it is a good thing to compel enterprises to prepare green accounts, but I don't know how much energy we have to look through them. It may be that we address them as a theme, but there are many other themes which demand our attention."

The Danish Society for the Conservation of Nature, Grenaa

Citizens, neighbours and other more remote stakeholders have shown little interest in making use of enterprises' green accounts to obtain information on environmental conditions and performance.

For many enterprises, this lack of active interest has been disappointing. Despite this, many enterprises are convinced that their work on green accounts has borne fruit in the form of environmental improvements and financial results, organisational advantages and similar factors.

- 41% of enterprises believe they have achieved environmental improvements. 56% have not achieved improved environmental performance, whilst 3% are uncertain. Among the enterprises which have achieved environmental improvements through green accounting, 70% emphasise energy, 50% highlight water and waste, 40% consumption of resources, 30% wastewater and additives, 20% reduced emissions into the air and 10% emissions into the soil
- Greater competitive advantages have been achieved in markets where environmental demands are becoming more dominant
- Environmental improvements have been achieved through the introduction of monitoring and control systems for 40%, while the acquisition of energy and water-saving equipment is responsible for improvements in 60% and 40% respectively
- Enterprises are better equipped if they have green accounts when customers enquire about documentation on environmental impact and performance

- Enterprises generally agree that green accounts have created a better overview of their own environmental situation
- Green accounts have enhanced dialogue with employees
- Green accounts are also used actively in visits from schools and organisations, and also in connection with open-house arrangements
- 49% of enterprises have achieved financial benefits as a result of a better overview and the better use of resources. These benefits typically amount to a few thousand Danish krone, but some enterprises have earned up to 250,000 krone (approx. USD 35,000) through improved environmental work.

Enterprises are already beginning to experiment with the results they can achieve from green accounting. For many enterprises, this will primarily be the very sensible philosophy that, "if we use less, and exploit raw materials better, we will earn more. And if we exploit everything better, we will have less waste and so save money on disposal".

For many other enterprises green accounts will create new and better dynamism in the enterprise because management and staff have a new and less contentious forum for dialogue. This type of enterprise will also include green accounts in its dialogue with cooperation partners and suppliers, so that together they can achieve environmental improvements.

Other enterprises will regard green accounts as a means of communicating their values. In green accounts it is easy to translate their ideas of responsibility and softer values into goals and actions which demonstrate the results to those who read the accounts, thereby creating affinity and understanding.

Whether you belong to one or the other group of enterprises, green accounts will improve the competitiveness of Danish enterprises engaged in subcontracting (i.a. to the European car industry), since they can respond very quickly and convincingly to requests for documentation of their environmental conditions and performance.

6. The future of green accounting

'I can see long-term challenges in developing green accounts so that they become a sort of environmental tax return'

Svend Auken, Minister for Environment and Energy

On the basis of experience gained in the first two years of compulsory submission of green accounts, the Green Accounts Act is to be revised.

The Danish EPA has published a discussion paper in advance of this revision, entitled 'Elements in Future Green Accounting'. This will provide the basis for the political debate in the parliamentary Environment and Planning Committee. With comments and proposals from industry, environmental organisations, and other interested parties, the Committee's conclusions will provide the foundation for the first revision of the Green Accounts Act.

It is important to examine how green accounts can be improved so that they are more closely linked to environmental permits for enterprises. They should enhance the user's ability to assess the environmental impact of an enterprise and its environmental work, so that the local approach is in line with the initiatives taken in local Agenda 21 work.

In the long term, the Danish EPA regards one central task as developing green accounts into a sort of 'environmental tax return'. This will motivate enterprises to concentrate more on their choice of raw materials, management of resources and production processes, and their direct environmental impacts. It will also promote work in improving the local environment and reduce the total environmental impact of products throughout their lifecycle.

The new elements in the discussion paper on green accounting are:

Cohesion with environmental permits. Accounts can include information on emission permits for smoke and dust, as well as limit values for noise. This will better illustrate the environmental impacts on which the local environmental authorities focus.

Use of polluting substances at enterprises must include all relevant aspects. At present, many enterprises only provide information about substances hazardous to the environment and health which they know about from their purchases and consumption. However, in future enterprises will also have to inform on the extent to which they use substances in their production which appear on the EPA list of undesirable substances. This will also apply to substances which are in semi-manufactured goods, and other goods from suppliers and sub-contractors.

The administrative set-up must be changed. At present, supervisory authorities have a right, but not a duty, to comment on an enterprise's green accounts. In future, authorities must confirm that information from enterprises agrees with their own view of the environmental performance of the enterprise. This will also enhance the credibility of green accounts and provide enterprises and the authorities with opportunities to identify jointly where the most economical environmental improvements can be made.

Enterprises must state whether they have an environmental policy and goals, and the results they achieve. This will both enhance the quality and information value of green accounts, and

increase incentives to introduce environmental management. Enterprises must also state whether they make environmental demands on their suppliers and sub-contractors.

Moreover, the Danish EPA wishes to encourage enterprises to involve employees more deeply in environmental work and green accounting. The first two years' experience shows that enterprises which actively involve their employees have also submitted higher quality accounts. Therefore, the green accounts of the future must have a more precise description of the scope and type of employee involvement.

To further develop the concept of green accounts, the Danish EPA proposes to create a forum where authorities, enterprises, and organisations together can discuss and develop green accounting. The objective is to make the form of green accounts more dynamic and expose new needs at an earlier juncture, including needs from users of green accounts. This will ensure that, as they develop, green accounts retain an attractive and useful format.

Bekendtgørelse om visse godkendelsespligtige virksomheders pligt til udarbejdelse af grønt regnskab

I medfør § 7, stk. 1 nr. 8, § 35, § 35a, § 80, § 82 og § 110, stk. 3 i lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 590 af 27. juni 1994 om miljøbeskyttelse, som ændret ved lov nr. 403 af 14 juni 1995 (Udarbejdelse af grønt regnskab), fastsættes:

Kapitel 1

§ 1. De kategorier af virksomheder, der er nævnt på listen i bilaget til denne bekendtgørelse, skal for hvert regnskabsår indsende et grønt regnskab til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Det grønne regnskab skal for at kunne antages til offentliggørelse udarbejdes og opstilles i overensstemmelse med de i §§ 5 - 7 fastsatte regler.

Stk. 2. Miljøstyrelsen kan, efter forudgående forhandling med Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, foretage ændringer i bilaget.

Stk. 3. Et grønt regnskab består af de i § 5 omhandlede oplysninger, ledelsens redegørelse i henhold til § 6, samt opgørelse af de i § 7 omhandlede forhold.

Indsendelse af anmeldelse af virksomheden

§ 2. Den ansvarlige ledelse i de i § 1 nævnte virksomheder skal senest den 1. juni 1996 foretage anmeldelse over for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Anmeldelsen kan ske efter et af Styrelsen udarbejdet skema, og skal mindst indeholde følgende oplysninger:

- 1) Virksomhedens navn og adresse, herunder oplysning om, hvilken kommunalbestyrelse eller hvilket amtsråd, der er miljøtilsynsmyndighed for virksomheden, jf. § 3
- 2) Det punkt på listen i bilaget, som kommunalbestyrelsen eller amtsrådet behandler virksomheden efter i miljølovmæssig henseende, jf. § 3 stk. 1
- 3) Virksomhedens ansvarlige ledelse

4) Dato for begyndelse og afslutning af virksomhedens regnskabsår for det grønne regnskab, jf. § 17, stk. 2, med mindre virksomheden i forvejen er omfattet af § 9, stk. 1

5) Om virksomheden inden 1. juni 1996 har indsendt ansøgning til Miljøstyrelsen om udsættelse med det første grønne regnskab efter § 13

6) Virksomheder, der omfattes af § 14, skal angive datoen for indsendelse af ansøgning om samlet miljøgodkendelse for den pågældende kategori af listevirksomheder

7) Om virksomheden er registreret som deltager i Den Europæiske Fællesskabsordning for Miljøstyring og Miljørevision, jf. § 4 tilligemed oplysning om de registrerede miljørevisionsperioder

Stk. 2. Ændringer i de forhold, som er nævnt under stk. 1, skal anmeldes overfor Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 4 uger efter ændringen med angivelse af virksomhedens identifikationsnummer.

Stk. 3. Virksomheder, som den 1. juni 1996 eller senere bliver omfattet af godkendelsespligt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, jf. lovens §§ 33-38, skal foretage anmeldelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som anført i stk. 1, senest 4 uger efter, at virksomheden har modtaget endelig administrativ afgørelse om miljøgodkendelse.

Stk. 4. Virksomheder, som ophører med at være omfattet af § 1, skal, for at blive fritaget for pligten til indsendelse af grønt regnskab, indsende en anmeldelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen herom med

oplysning om årsagen til forpligtelsens ophør senest på det tidspunkt, hvor indsendelsesfristen udløber efter § 9, stk. 1.

§ 3. Der skal indsendes særskilt, grønt regnskab for en virksomhed, når virksomheden i miljølovsmæssig henseende efter sin hovedaktivitet i den pågældende kommune eller amtskommune er henført under et af de på listen i bilaget anførte listepunkter.

Stk. 2. Det grønne regnskab efter § 1 skal omfatte virksomheden, således som denne er eller bliver beskrevet i virksomhedens samlede miljøgodkendelse, med de aktiviteter, anlæg og indretninger, som kommunalbestyrelsen eller amtsrådet som miljømyndighed behandler som en samlet listevirksomhed efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5.

§ 4. En virksomhed, der er registreret som deltager i Den Europæiske Ordning i medfør af Rådets forordning nr. 1836 af 29. juni 1993 om industrivirksomheders frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøstyring og miljørevision, kan opfylde sin pligt til indsendelse af grønt regnskab ved indsendelse af den af den akkrediterede verifikator bekræftede, årlige miljøredegørelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Stk. 2. Hvis virksomheden har valgt en periode for miljørevision af virksomhedens miljøredegørelse efter stk 1, som strækker sig over mere end et regnskabsår, skal virksomheden i de mellemliggende år til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen indsende den forenklede, årlige miljøredegørelse, som virksomheden skal udarbejde efter Rådsforordningen.

Kapitel 2

Det grønne regnskab

§ 5. Det grønne regnskab skal indledes med følgende oplysninger:

- 1) Virksomhedens navn og beliggenhed
- 2) Miljøtilsynsmyndighed (kommunalbestyrelse/amtsråd)

3) Branche, hovedaktivitet og listepunkt efter bilaget, jf. § 3 nr. 1

4) Oplysning om væsentlige biaktiviteter

5) Oplysning om de væsentligste af virksomhedens miljøgodkendelser

6) Dato for eventuel meddelt samlet godkendelse af virksomheden

7) Kortfattet kvalitativ oplysning om de væsentligste ressource- og miljømæssige parametre, der kendetegner virksomhedens hovedaktivitet og eventuelle væsentlige biaktiviteter.

§ 6. De oplysninger, der er nævnt i § 5, skal efterfølges af ledelsens redegørelse, som skal opstilles i en overskuelig form beregnet på information af en ikke fagligt kyndig læser. Der redegøres herunder for, hvorfor virksomheden anser de valgte oplysninger for at være væsentlige til forståelse af de enkelte poster, som efter bekendtgørelsen skal indeholdes i et grønt regnskab. Samtidig redegøres for eventuelle væsentlige afvigelser i forhold til det foregående, indsendte grønne regnskab, og for baggrunden herfor.

Stk. 2. Redegørelsen skal oplyse, hvorvidt, og i bekræftende fald på hvilken måde, medarbejderne har været inddraget i udarbejdelsen af det grønne regnskab.

Stk. 3. Redegørelsen skal omfatte arbejdsmiljømæssige forhold, som vedrører forurenende stoffer m.v., der indgår i produktionsprocesserne, jf. miljøbeskyttelseslovens § 2, i det omfang, der er risiko for de ansattes sikkerhed og sundhed.

Stk. 4. Hvis et grønt regnskab er revideret internt eller eksternt af en særlig sagkyndig, kan virksomheden vælge at oplyse dette. I så fald skal det i regnskabet angives, hvem der har revideret regnskabet, ligesom dennes erklæring skal gengives i regnskabet.

§ 7. Den i § 6 nævnte redegørelse skal efterfølges af en redegørelse for virksomhedens væsentlige forbrug af energi, vand og råvarer i regnskabsperioden, samt for de væsentlige arter og væsentlige mængder af forurenende stoffer m.v., jf. miljøbeskyttelseslovens § 2, i det omfang de

- 1) indgår i produktionsprocesserne,
- 2) udledes af virksomheden til luft, vand og jord,
- 3) indgår i virksomhedens produkter,
- 4) indgår i virksomhedens affald.

Stk. 2. Oplysningerne nævnt i stk. 1 skal angives i absolutte tal, dog kan virksomheden til beskyttelse af konkurrencefølsomme oplysninger vælge at angive oplysningerne i relative tal for året eventuelt i forhold til omsætningen - med udgangspunkt i basisåret som index 100.

Stk. 3. Vælges indeksering som nævnt i stk. 2 skal basisåret være det år, der ligger umiddelbart forud for det første grønne regnskabsår; alternativt kan det første grønne regnskabsår anvendes som basisår. Oplysningerne om stoffer kan samles mængdemæssigt i stofgrupper, herunder stofgrupper efter stoffernes farlighed.

Stk. 4. Beskyttelsen af konkurrencefølsomme oplysninger i forbindelse med indsendelse af grønt regnskab kan ikke gå videre, end hvad der følger af den øvrige lovgivning om pligtige oplysninger over for en forvaltningsmyndighed i medfør af offentlighedsloven, forvaltningsloven eller lovgivningen om den fri adgang til miljøoplysninger, jfr. § 12.

Frivillige grønne regnskaber

§ 8. Virksomheder, som ikke er forpligtet til at indsende grønt regnskab, men som ønsker frivilligt at udarbejde dette, jfr. § 1, stk. 3, kan indsende sit grønne regnskab til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen med henblik på offentliggørelse.

Stk. 2. Sammen med det grønne regnskab skal der indsendes de i § 2, stk. 1, nr. 1, 2, 3, 4 og 7 nævnte oplysninger.

Indsendelse og bekendtgørelse

§ 9. Det grønne regnskab skal indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen senest 6 måneder efter afslutningen af det anmeldte grønne regnskabsår, jf. § 2. For virksomheder omfattet af årsregnskabsloven eller bogføringsloven skal det grønne regnskab dog udarbejdes for samme periode

som gælder for det økonomiske årsregnskab. Det grønne regnskab for virksomheder omfattet af årsregnskabsloven skal indsendes samtidig med det økonomiske regnskab.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen fremsender straks modtagne grønne regnskaber fra virksomheder, som er omfattet af pligten til indsendelse af grønt regnskab, jfr. bilaget, til den lokale miljøtilsynsmyndighed.

Stk. 3. Når der er forløbet 4 uger fra fremsendelsen af det grønne regnskab til tilsynsmyndigheden, som nævnt i stk. 2, bekendtgør Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i sit edb-informationssystem, at regnskabet er antaget til offentliggørelse. Såfremt tilsynsmyndigheden ønsker at fremsætte bemærkninger til det grønne regnskab, skal disse bemærkninger være Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i hænde senest 4 uger fra den i stk. 2 nævnte fremsendelse af regnskabet fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Eventuelle bemærkninger fra tilsynsmyndigheden indgår derefter i det af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen offentliggjorte materiale, smh. § 11, stk. 1.

Stk. 4. Grønt regnskab fra virksomheder, som ikke er omfattet af pligten hertil, bekendtgøres straks af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i Styrelsens edb-informationssystem.

Afvisning af grønne regnskaber og behandling af indsigelser

Formelle mangler

§ 10. Såfremt Erhvervs- og Selskabsstyrelsen finder, at et grønt regnskab ikke indeholder de formelle bestanddele som anført i §§ 5 - 7, kan Styrelsen fastsætte en frist for berigtigelse af forholdene. Sker berigtigelse ikke senest ved udløbet af fristen nægtes det grønne regnskab antagelse til offentliggørelse.

Indholdsmæssige mangler

§ 11. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan, hvor det drejer sig om indholdet af oplysningerne i et pligtigt, grønt regnskab, af egen drift eller på forlangende af virksomheden, tilsynsmyndigheden eller trediemand oversende et modtaget grønt

regnskab til Miljøstyrelsen til afgørelse af, om regnskabet kan antages til offentliggørelse, herunder eventuelt fastsættelse af frist til opfyldelse af betingelserne for regnskabs antagelse til offentliggørelse.

Stk. 2. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen underretter straks virksomheden om oversendelsen til Miljøstyrelsen af det grønne regnskab og de skriftlige indsigelser imod dette.

Stk. 3. Såfremt der fremkommer indsigelser mod et allerede antaget og offentliggjort grønt regnskab, vejleder Miljøstyrelsen virksomheden om, hvilke ændringer, der tilrådes med henblik på fremtidige grønne regnskabs antagelse til offentliggørelse i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Stk. 4. Klage over Miljøstyrelsens afgørelser efter stk. 1 kan ske i overensstemmelse med reglerne i miljøbeskyttelseslovens § 103.

Påbud om anmeldelse af yderligere oplysninger

§ 12. Miljøtilsynsmyndigheden (kommunalbestyrelsen/amtsrådet) kan, hvor det drejer sig om virksomheder, der er omfattet af pligten til indsendelse af grønt regnskab, påbyde virksomhedens ansvarlige ledelse at fremsende nærmere specificerede oplysninger til tilsynsmyndigheden om virksomhedens og dens anlægs anvendelse af råvarer, hjælpestoffer og andre materialer samt oplysninger om udledninger til vand, jord og luft i forbindelse med virksomhedens eller anlæggenes drift, herunder frembringelse af affald. Herudover kan tilsynsmyndigheden pålægge virksomheden at fremsende anmeldelse om det væsentlige forbrug af energi og vand.

Stk. 2. Tilsynsmyndighedens påbud til virksomheden om anmeldelse af oplysninger efter stk. 1 kan ikke udstrækkes videre end til, hvad der er nødvendigt til opfyldelse af virksomhedens rapporteringsforpligtelse i det grønne regnskab.

Udsættelse med første grønne regnskab

§ 13. Virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder, omfattet af pligten til indsendelse af grønt regnskab, kan ved at indgå en bindende aftale med Miljøstyrelsen om forpligtelse til at indføre et miljøstyringssystem opnå udsættelse med fristen for indsendelse af det første grønne regnskab i en eller flere aftalte regnskabsperioder, dog senest for den regnskabsperiode, der passerer den 31. december 1998.

Stk. 2. Ansøgning om udsættelse efter stk. 1 skal fremsendes til Miljøstyrelsen senest den 1. juni 1996.

Stk. 3. Det er en betingelse for opnåelse af udsættelse efter stk. 1, at virksomheden over for Miljøstyrelsen i forbindelse med ansøgningen om udsættelse

1) sandsynliggør, at indførelsen af miljøstyringssystemet på relevant måde vil sætte virksomheden i stand til at udarbejde og indsende et grønt regnskab for det første regnskabsår efter udløbet af udsættelsesperioden i overensstemmelse med bestemmelserne i denne bekendtgørelse og

2) oplyser om det grønne regnskabsår, som virksomheden har anmeldt eller vil anmelde over for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen efter § 2.

Stk. 4. Når Miljøstyrelsen over for virksomheden har meddelt aksept af virksomhedens forslag, er aftalen bindende. Miljøstyrelsen underretter straks Erhvervs- og Selskabsstyrelsen samt miljøtilsynsmyndigheden om den indgåede aftale og dens indhold.

Stk. 5. Virksomheder, der opnår udsættelse med mere end et grønt regnskabsår, skal efter udløbet af hvert regnskabsår i udsættelsesperioden indsende en redegørelse, der beskriver status med hensyn til indførelsen af miljøstyringssystemet til dokumentation af de i stk. 3 nr 1) nævnte krav til systemet. Redegørelsen indsendes til Miljøstyrelsen.

Stk. 6. Miljøstyrelsen fremsender den modtagne statusredegørelse til underretning for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og til

miljøtilsynsmyndigheden ledsaget af udtalelse om, hvorvidt redegørelsen må anses for at være fyldestgørende efter stk. 5.

§ 14. Virksomheder, der er omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 39, er først forpligtet til at indsende grønt regnskab efter denne bekendtgørelse for det grønne regnskabsår, som begynder efter datoen for virksomhedens pligt til indsendelse af ansøgning om miljøgodkendelse efter bilag 1 i miljøministeriets bekendtgørelse nr. 532 af 10. juni 1992 om indkaldelse af ansøgninger om godkendelse fra bestående listevirksomheder, der ikke har en samlet miljøgodkendelse.

Stk. 2. Virksomheden skal senest 4 uger efter indsendelsesfristen for ansøgning om miljøgodkendelse efter stk. 1, fremsende anmeldelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen indeholdende oplysninger efter § 2, stk. 1.

Kapitel 3

Tvangsbøde

§ 15. Undlader virksomhedens ansvarlige ledelse at indsende pligtigt grønt

regnskab eller indsendes det grønne regnskab uden de i § 10 anførte bestanddele, således at virksomhedens grønne regnskab ikke kan antages til offentliggørelse, kan Erhvervs- og Selskabsstyrelsen som tvangsmiddel pålægge den eller de ansvarlige ugentlige eller månedlige bøder, for hvilke der i loven er tillagt udpantningsret.

Straffebestemmelse

§ 16. Med bøde straffes den, der

1) undlader af foretage anmeldelse i medfør af § 2

2) undlader at efterkomme påbud om anmeldelse af oplysninger over for tilsynsmyndigheden efter § 12.

Ikrafttræden

§ 17. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 1996.

Stk. 2. For virksomheder anmeldt efter § 2, stk. 1 skal grønne regnskaber udarbejdes og indsendes første gang for det grønne regnskabsår, der begynder 1. januar 1996 eller senere.

Miljø- og Energiministeriet, den 13. december 1995

Svend Auken

/ Leo Larsen

Bilag

Kategorier af listevirksomheder, som skal udarbejde og indsende årligt grønt regnskab

A. Fremstilling, forarbejdning, overfladebehandling af jern, stål, metal, træ og plast.

A 1. Jernværker, stålværker, metalværker, stålvalseværker. (a)

A 2. Jernstøberier, stålstøberier, metalraffinaderier, metalsmelterier, dog med undtagelse af guld- og sølvsmedier. Virksomheder for udvinding af metaller af kabler m.v. (a). Undtaget er dog virksomheder med 20 ansatte eller derunder.

A 3. Virksomheder for galvanisering, varmforzinkning, anodisering og elektroplering. Undtaget er dog virksomheder med 20 ansatte eller derunder.

A 4. Virksomheder for overfladebehandling af emner af jern, stål og metal, herunder undervognsbehandling, samt af træ eller plast med en kapacitet til forbrug af flygtige opløsningsmidler på 6 kg pr. time eller derover.

A 5. Stålskibsværfter og flydedokke. Undtaget er dog virksomheder med 20 ansatte eller derunder.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Miljøhensyn skal indbygges i alle væsentlige beslutninger og initiativer - både i samfundet som helhed og for den enkelte virksomhed og borger. Det kræver aktiv medvirken fra alle, herunder også virksomheder og borgere. Et væsentligt forudsætning for medvirken er viden.

Formålet med lovforslaget er at sikre offentligheden lettilgængelig information om, hvorledes de miljøtunge virksomheder påvirker miljøet.

Ved at denne information udarbejdes som årlige regnskaber får offentligheden også mulighed for at kunne følge med i udviklingen i virksomhedernes miljøforhold.

Uanset lovforslaget ikke i sig selv har nogen umiddelbar miljømæssig virkning, har lovforslaget til formål at inspirere virksomhedernes ledelse og medarbejdere til i endnu højere grad at fokusere på virksomhedens valg af råvarer, ressourcerforbrug, produktionsprocesser og forureningsforhold. Lovforslaget skønnes således indirekte at medvirke til miljøforbedringer.

Der er en stadig stigende interesse for oplysninger om de miljøtunge virksomheders miljøforhold fra offentlighedens side, herunder også investorer, forsikringselskaber, finansieringsinstitutter og forbrugere. Blandt andet giver dette sig allerede i dag udslag i, at virksomhedernes økonomiske årsregnskab ved indsendelse af dette til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen efter Årsregnskabsloven skal indeholde sådanne oplysninger om virksomhedens miljømæssige forhold, som er nødvendige for at give et retvisende billede af virksomhedens økonomi og drift.

Lovforslaget giver miljø- og energiministeren en hjemmel til at indføre pligt for virksomheder, som er godkendelsespligtige efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, til at udarbejde og indsende et periodisk grønt regnskab med henblik på information af offentligheden om virksomhedens miljøforhold.

Erfaringerne fra udlandet taler for, at oplysningerne bør præsenteres for offentligheden på en enkel og let forståelig måde, så man ikke løber risikoen for, at

de relevante oplysninger begravnes i indviklede og omfattende regnskaber, som ikke-fagfolk vil have svært ved at få noget ud af. Det er derfor meningen, at det grønne regnskab skal udarbejdes i en relativ enkel og ensartet form.

Hertil kommer de stadig forøgede, internationale krav om fri adgang til miljøoplysninger, som også er gennemført i Danmark. Ligeledes er der fra Europakommissionens side stadig voksende krav til medlemsstaterne om indrapportering af miljøoplysninger.

Lovforslaget må tillige ses i sammenhæng med EU-Rådsforordningen (nr. 1836/93 fra 29.juni 1993) om industrivirksomheders frivillige deltagelse i en selskabsordning for miljøstyring og miljørevision, som er trådt i kraft i juli 1993. I Danmark er opfølgende bestemmelser udstedt i bekendtgørelsesform i juli 1994. I følge Rådsforordningen skal virksomheder, der frivilligt går ind i ordningen, udarbejde en årlig miljøredegørelse af nærmere beskrevet, detaljeret indhold, som overstiger de krav, dette lovforslag indeholder. Lovforslaget gør ikke den frivillige ordning tvungen, idet miljøredegørelsen kan er et enkelt af flere elementer i EMAS.

Mange danske virksomheder har indført eller er i gang med at indføre miljøstyring for at få overblik over og greb om deres miljøforhold. Det er der mange grunde til. Det kan være, fordi de ønsker selv at få overblik over forholdene. Det kan være markedskrav og hensynet til virksomhedens image og forholdet til forbrugerne, kunderne. Det kan være krav til underleverandører, som mange danske virksomheder er. Det kan være led i certificering efter internationale standarder, både på kvalitetsstyrings- og miljøstyringsområdet. Der er mange forskellige niveauer inden for miljøstyring og der er med industriens organisationer enighed om, at indførelsen af miljøstyring er i fortsat kraftig vækst.

Godkendelsespligtige virksomheder er de virksomheder, der er optaget på listen i bilag I til miljøministeriets bekendtgørelse nr. 794 af 9. december 1991 om godkendelse af listevirksomhed (tidligere kaldet særligt forurenende virksomheder). Disse virksomheder må ikke etableres uden forudgående

miljøgodkendelse.

Efter lovforslaget kan listevirksomheder forpligtes til at oplyse om de væsentlige strømme af ressourcerne energi, vand og råvarer, samt om arten og mængden af forurenende stoffer m.v., som indgår i virksomhedens produktionsprocesser, og som virksomheden udsender til omgivelserne, til luft, vand og jord, samt hvad der sendes ud af forurenende stoffer med virksomhedens produkter og dens affald.

For at give et kontinuert billede af udviklingen af virksomhedens miljøforhold er det vigtigt, at disse oplysninger udarbejdes og indsendes periodisk. Den nugældende miljøbeskyttelseslov indeholder ikke hjemmel til at udstede regler om indrapporteringspligt i den form, som lovforslaget indfører. Selv om virksomhederne efter den gældende miljøbeskyttelseslovs § 7, stk. 1, nr. 8 kan pålægges anmeldepligt om deres ressource- og forureningsforhold til brug for tilsynsmyndighedens arbejde, er det nødvendigt at skabe en klar lovhjemmel til gennemførelse af pligten til at udarbejde periodiske, egentlige grønne regnskaber for virksomheden med særligt henblik på offentligheden. Derfor er en lovændring nødvendig.

Det grønne regnskab, således som det hjemles ved lovforslaget, skal give oplysninger om virksomhedens forhold i forbindelse med det ydre miljø. I det omfang også arbejdsmiljømæssige forhold har en nær sammenhæng med miljøforholdene, vil det være naturligt også at inddrage sådanne oplysninger i det grønne regnskab. Dette kan navnlig være tilfældet, hvor der for eksempel er tale om, at miljøfremmede eller andre stoffer under forarbejdningen på virksomheden indebærer væsentlige risici for de ansattes sikkerhed og sundhed.

På dette område vil det derfor være nødvendigt med et nærmere samarbejde mellem miljø- og energiministeren og arbejdsministeren om den rette balance mellem arbejdsmiljømæssige og miljømæssige forhold i forbindelse med udarbejdelsen af det grønne regnskab, hvorfor lovforslaget giver ministeren hjemmel til efter forhandling med arbejdsministeren at fastsætte nærmere regler om inddragelse af arbejdsmiljømæssige oplysninger i det grønne regnskab.

Erfaringerne viser endvidere, at virksomhedens medarbejdere er meget interesserede i virksomhedens miljøforhold og engageret deltager i arbejdet for at forbedre disse. Derfor lægger lovforslaget vægt på, at medarbejderne inddrages på en hensigtsmæssig og effektiv måde, uden at virksomhedens ledelsesansvar for regnskabsudarbejdelse og for dets indhold forflygtiges.

I forbindelse med udarbejdelsen af et periodisk, grønt regnskab skærpes virksomhedens fokusering

på de miljømæssige forhold. Når offentligheden samtidig får en større indsigt i disse forhold, vil dette yderligere være et incitament for virksomheden til at se nærmere på disse forhold. Erfaringen viser, at der tillige ofte vil være betydelige besparelser at hente for virksomhederne i den forbindelse.

Lovforslaget medfører ikke, at tilsynsmyndighederne skal foretage en kontrol af de grønne regnskabsoplysninger, der går ud over, hvad der idag foregår i det almindelige tilsynsarbejde.

Efter lovforslaget kan ministeren helt eller delvis fritage visse kategorier af virksomheder for pligten til at udarbejde grønt regnskab. Dette vil være tilfældet, hvor pligten til udarbejdelse af grønt regnskab ikke skønnes at stå i forhold til, hvad der udsigtes med lovforslaget eller hvor virksomheden gennem anden indrapportering til miljømyndighederne anses for at opfylde denne forpligtelse.

2. Lovforslagets miljømæssige konsekvenser

Omkring 7.000 virksomheder er omfattet af godkendelsespligten i Miljøbeskyttelsesloven. Formålet med lovforslaget er primært at forbedre offentlighedens kendskab til, hvorledes virksomhederne påvirker miljøet. Samtidig har lovforslaget til formål at inspirere virksomhedens ledelse og medarbejdere til i endnu højere grad at fokusere på virksomhedens valg af råvarer, ressourceforbrug, produktionsprocesser og forureningsforhold.

Lovforslaget indebærer ikke i sig selv krav om forbedrede miljøforhold. Der er tale om en rapportering om tingenes tilstand på miljøområdet på rapporteringstidspunktet. Det forventes på den anden side, at interessen omkring miljøforholdene skærpes hos virksomhedens ledelse og medarbejdere. Erfaringerne viser også, at udarbejdelse af grønt regnskab ofte vil føre til en mindre miljøbelastning, end hvad virksomheden formået efter sin miljøgodkendelse eller efter andre miljøkrav har lov til at påføre omgivelserne.

3. Lovforslagets erhvervsøkonomiske konsekvenser

Efter Miljøbeskyttelsesloven skal de virksomheder, som er omfattet af godkendelsespligten, og som vil blive omfattet af lovforslaget, have et fuldt overblik over deres miljøforhold. De skal have oplyst disse over for godkendelsesmyndigheden i forbindelse med ansøgning om godkendelse i medfør af de gældende bestemmelser, bl.a. godkendelsesbekendtgørelsen om listevirksomheder. Der er endvidere faste regler for, at der i forbindelse med godkendelser skal fastsættes vilkår om den kontrol, som virksomhederne selv skal føre med sine forureningsforhold.

begraves i indviklede og om ikke-fagfolk vil have f. Det er derfor meningen, at udarbejdes i en relativ

g forøgede, internationale oplysninger, som også er gelejedes er der fra Europa-g voksende krav til med-rtisering af miljøoplysning-

ses i sammenhæng med . 1836/93 fra 29. juni 1993) i frivillige deltagelse i en viljestyrt og miljørevi- i juli 1993. I Danmark er udstedt i bekendtgørelses-idsforordningen skal virk- ind i ordningen, udarbej- lse af nærmere beskrevet, erstiger de krav, dette lov- slaget gør ikke den frivill- iljøredegørelsen kan er et EMAS.

veder har indført eller af i styrt for at få overblik isforhold. Det er der man- , fordi de ønsker selv at få . Det kan være markedskrav lens image og forholdet til t kan være krav til under- danske virksomheder og- zering efter internationale itetsstyrings- og miljøst- ge forskellige niveauer i- t er med industriens org- ndførelsen af miljøstyring

irksomheder er de virk- på listen i bilag 1 til miljø- e nr. 794 af 9. december listevirksomhed (tidligere- le virksomheder). Disse- bles uden forudgående

Undersøgt

Hertil kommer, at der i forbindelse med det økonomiske regnskab efter Årsregnskabsloven allerede i dag skal indsendes miljømæssige oplysninger i det omfang, dette er nødvendigt for at Årsregnskabslovens krav om regnskabs retvisende udseende med hensyn til virksomhedens drift og økonomi.

Lovforslagets økonomiske konsekvenser for de enkelte virksomheder vil derfor afhænge af, hvorvidt virksomheden i anden anledning har udført en systematisk indsamling af miljømæssige oplysninger.

Eventuelle erhvervsøkonomiske konsekvenser for virksomheder i form af forøgede udgifter til egenkontrol m.v., navnlig i begyndelsesfasen, kan imidlertid i en række tilfælde forventes at blive udlignet, i hvert fald delvis, af besparelser, som erfaringsmæssigt opnås på forbrug af råvarer og hjælpematerialer eller ved reduktion af affaldsmængder, som følge af arbejdet med udarbejdelse af det grønne regnskab.

Det må tillige forventes, at der i forbindelse med indkaldelse efter Miljøbeskyttelseslovens § 39, jf. miljøministeriets bekendtgørelse nr. 590 af 10. juni 1992 om indkaldelse af ansøgninger om godkendelse fra alle de bestående listevirksomheder, som ikke i forvejen har en samlet miljøgodkendelse, vil blive fastsat egenkontrolvilkår for virksomhederne, som et stykke hen ad vejen vil tilvejebringe de nødvendige oplysninger til brug for det grønne regnskab.

4. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Der forventes ingen statsfinansielle konsekvenser af lovforslaget.

Lovforslaget giver ikke anledning til kompensationsforpligtelse til de kommunale organisationer, idet lovforslaget ikke forventes at medføre nettoøgning i udgifterne for tilsynsmyndighederne.

Umiddelbare stigninger i de administrative udgifter som følge af lovforslaget skønnes for godkendelses- og tilsynsmyndighedernes vedkommende at blive udlignet af besparelser i tilsynsarbejdet, blandt andet som følge af, at de grønne regnskaber i et vist omfang vil indeholde informationer, som tilsynsmyndigheden i forvejen skulle indsamle og sammenstille i forbindelse med miljøogsagsbehandling.

5. Hørte myndigheder og organisationer

Miljø- og Energiministeren har modtaget høringsvar fra Arbejdsministeriet, Direktoratet for Arbejdstilsynet, Erhvervsministeriet, Erhvervsfremme Styrelsen, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Forsvarsministeriet, Finansministeriet, Forsvarsministeriets Bygningstjeneste, Trafikministeriet, Københavns Lufthavn A/S, Vejdirektoratet, De Danske Statsba-

ner, Øresundskonsortiet, Landbrugsministeriet, Landbrugsrådet, De Danske Landboforeninger, Dansk Familiebrug, Dansk Erhvervsjordbrug, Dansk Erhvervsgartnerforening, Danmarks Fødeindustri- og Eksportforening, Boligministeriet, Amterådforeningen i Danmark, Vestsjællands Amt, Kommunernes Landsforening, Kommunalteknisk Chefforening, Københavns Magistrat, Miljøkontrollen i København, Frederiksberg Kommune, MLK, sammenslutningen, Foreningen af Miljømedarbejdere i kommunerne, Dansk Industri, Foreningen af Danske Kemiske Industrier, Håndværksrådet, Handelskammeret, Affaldsteknisk Samarbejde, Dansk Forening for Kvalitetsstyring, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Ingeniørforeningen, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Landsorganisationen i Danmark (LO), Danske Elværkers Forening, RenoSam (Affaldsselskabssamarbejde i Danmark), Assurandocietetet, Finansrådet, Dansk Olie- og Naturgas A/S, Danmarks Naturfredningsforening og Forbrugerrådet.

6. Hovedprincipperne i lovforslaget

Lovforslaget giver ministeren hjemmel til at fastsætte regler om årlig udarbejdelse af grønt regnskab for listevirksomheder. Det grønne regnskab skal udfærdiges i en simplificeret form med henblik på information af offentligheden.

Ministerens vil i gennemførelsesreglerne sikre en hensigtsmæssig begrænsning af de oplysninger, der skal fremgå af det grønne regnskab, således at det fremtræder i en form, der egner sig for offentligheden.

Regnskabet skal indeholde oplysninger om de væsentlige strømme af ressourcerne energi, vand og råvarer, om arten og mængden af forurenende stoffer m.v. som nærmere defineret i Miljøbeskyttelseslovens formålsbestemmelse i det omfang, de indgår i virksomhedens produktionsprocesser, og som udsendes fra virksomheden til luft, vand og jord som produkter og som affald.

Det grønne regnskab skal indsendes til tilsynsmyndigheden (kommunalbestyrelsen eller amtsrådet) og til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen. Denne modtager i forvejen virksomhedernes økonomiske årsregnskab efter Årsregnskabsloven.

Lovforslaget giver ministeren bemyndigelse til at fastsætte de nærmere bestemmelser om det grønne regnskabs udarbejdelse, indhold og form, herunder om inddragelse af medarbejdere i udarbejdelsen af regnskabet, samt om indsendelse til myndighederne og om regnskabs offentliggørelse.

Virksomhedens medarbejdere inddrages i arbejdet med grønne regnskaber, ikke i forhold til vidt omfang til virksomheden, ligesom det er det praktiske arbejde med miljøforholdene. Det er på den anden side ledelse, der bærer det ansvar for indkaldelsen af et grønne regnskab. Der vil kunne være en række andre miljømæssige art, som det vil være inddragelse i det grønne regnskab. Lovforslaget hjemmel til at fastsætte regler om grønne regnskaber og offentliggørelse efter forordningen.

Virksomheder vil ikke blive fritaget for pligt til at indsende et grønne regnskab efter nærmere bestemmelser. Hvis der skulle vise sig, at der er behov for at fastsætte regler om grønne regnskaber og offentliggørelse.

Endelig indeholder lovforslaget hjemmel til at fastsætte regler om ansvarlige, såfremt det er nødvendigt.

Bemærkninger til lov

Ad stk. 1.

Lovforslaget omfatter hjemmel til at fastsætte regler om offentliggørelse af grønne regnskaber i henhold til kapitel 5, d.v.s. optagelsespligtige i henhold til kapitel 5, d.v.s. optagelsespligtige om godkendelse af listevirksomheder og godkendelse af listevirksomheder, som særligt miljøretlige betegnelse som virksomheder, men betegnes som virksomheder.

Lovforslaget giver hjemmel til at fastsætte regler om offentliggørelse af grønne regnskaber, nye som bestående af virksomheder og indsendelse af grønne regnskaber, der fastsættes herom efter høringsvar fra organisationer.

Af de omkring 7.000 virksomheder, som er omfattet af godkendelseslovens kapitel 5, er endnu ikke dækket

F. t. 1. vedr. miljøbeskyttelse

Virksomhedens medarbejdere bør efter lovforslaget inddrages i arbejdet med udarbejdelsen af det grønne regnskab, ikke mindst fordi de miljømæssige forhold i vidt omfang tillige angår de ansatte på virksomheden, ligesom det er medarbejderne, der udfører det praktiske arbejde på virksomheden i forbindelse med miljøforholdene.

Det er på den anden side virksomhedens ansvarlige ledelse, der bærer det fulde ansvar for udarbejdelse og indsendelsen af det grønne regnskab.

Der vil kunne være oplysninger af arbejdsmiljømæssig art, som det vil være hensigtsmæssigt at kunne inddrage i det grønne regnskab. Derfor indeholder lovforslaget hjemmel til dette for miljø- og energiministeren efter forhandling med arbejdsministeren.

Virksomheder vil helt eller delvis kunne fritages eller friholdes for pligten til at udarbejde grønt regnskab efter nærmere retningslinier.

Hvis der skulle vise sig et rimeligt begrundet behov derfor, giver lovforslaget ministeren hjemmel til at fastsætte regler om, at virksomheden skal lade det grønne regnskab underkaste revision af en særlig sagkyndig.

Endelig indeholder lovforslaget hjemmel for ministeren til at fastsætte regler om sanktion over for de ansvarlige, såfremt det grønne regnskab ikke indsendes.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 35 a

Ad stk. 1.

Lovforslaget omfatter virksomheder, der er godkendelsespligtige i henhold til Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, d.v.s. optaget på listen i bilag 1 til miljøministeriets bekendtgørelse nr. 794 af 9. december 1991 om godkendelse af listevirksomhed. Disse virksomhedstyper anses i Miljøbeskyttelseslovens forstand som særligt miljøtunge virksomheder. De blev tidligere betegnet som særligt forurenende virksomheder, men betegnes nu listevirksomheder.

Lovforslaget giver miljø- og energiministeren hjemmel til at fastsætte regler om, at disse virksomheder, nye som bestående, godkendte eller ikke godkendte virksomheder, kan pålægges pligt til at udarbejde og indsende et periodisk, grønt regnskab. Det er ministeren, der fastsætter de nærmere bestemmelser herom efter høring af berørte myndigheder og organisationer.

Af de omkring 7.000 virksomheder, der i dag er omfattet af godkendelsespligten i Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, er der ca. 4.000 virksomheder, der endnu ikke dækket af en samlet miljøgodkendelse.

Disse virksomheder vil i løbet af tiden indtil år 2000 blive indkaldt til godkendelsesbehandling i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 39.

Ikke alle 7000 listevirksomheder, der er omfattet af Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, vil blive pålagt pligt til at udarbejde grønt regnskab, jfr. bemærkningerne til stk. 5.

Det grønne regnskab skal udvise de væsentlige strømme af ressourcerne energi, vand og råvarer samt arten og mængden af forurenende stoffer m.v., jf. Miljøbeskyttelseslovens § 2, som indgår i produktionsprocesserne på virksomheden og som virksomheden udsender til luft, vand og jord, og som produkter og affald.

De nærmere regler om grønt regnskab vil blive fastsat af ministeren, jfr. bemærkningerne til stk. 3 - 6.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter en et-årig frekvens for udarbejdelsen og indsendelsen af grønt regnskab, samt til hvilke myndigheder, regnskabet skal indsendes.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har oplyst, at ca. 60 % af alle danske virksomheder er omfattet af årsregnskabsloven og derfor indsender årlige regnskaber til denne styrelse. Det må formodes, at næsten alle listevirksomheder, som bliver omfattet af lovforslaget tillige vil være omfattet af Årsregnskabsloven. Lovforslaget er formuleret i overensstemmelse hermed, således at det sikres, at det grønne regnskab både indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og til de lokale miljøtilsynsmyndigheder, enten kommunalbestyrelsen eller amtsrådet.

Den offentliggørelse, som derved sikres, sker ved, at det grønne regnskab er tilgængelig for offentligheden i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens datasystem på linje med virksomhedens økonomiske regnskab.

Offentligheden vil således kunne vælge at henvende sig til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen eller til tilsynsmyndigheden om at få adgang til de grønne regnskaber.

Dette kan være praktisk, alt efter hvorvidt offentlighedens interesse i det konkrete tilfælde er af lokal art eller af overordnet, miljømæssig karakter.

Ved indsendelse af regnskabet til amtsrådet eller kommunalbestyrelsen underkastes det grønne regnskab både adgangen til aktindsigt i medfør af Lov om Offentlighed i Forvaltningen, i medfør af Forvaltningsloven samt i medfør af Lov om aktindsigt i miljøoplysninger. Sidstnævnte lov indeholder bestemmelser, der sammen med de 2 fornævnte love gennemfører Rådets direktiv nr. 90/313 om fri adgang til miljøoplysninger, EF-Tidende 1990 L 158 si-

1682

F. t. l. vedr. miljøbaskyttelse

de 56. Jfr. tillige Miljøstyrelsens Vejledning nr. 123 af 30. juni 1994 om vejledende udtalelser om aktindsigt i miljøoplysninger.

Oplysninger, som af virksomheden ønskes holdt uden for offentliggørelse, må heraf behandles efter de almindelige regler i lovgivningen om undtagelse fra aktindsigt.

Ministerens vil i gennemførelsesbestemmelserne, jfr. bemærkningerne til stk. 1, fastsætte tidspunktet for, hvornår det første regnskabsår skal begynde.

Til stk. 3.

Ved udarbejdelsen af gennemførelsesbestemmelserne vil der blive lagt stor vægt på, at der bliver tale om simplificerede regnskaber, som kan opfylde ønsket om offentlighedens inddragelse i virksomhedernes miljøforhold på en oversigtlig og enkel måde.

Ministerens kan lade udarbejde egnede formularer m.v. for opstilling af grønt regnskab, som skal benyttes.

De nærmere regler om grønt regnskab vil blive fastsat af ministeren efter forhandlinger med berørte myndigheder og organisationer, således at interesserede parter får mulighed for at deltage i udformningen.

De fleste myndigheder og organisationer har i høringsvarerne givet udtryk for en stærk interesse i at deltage i udformningen af de nærmere gennemførelsesbestemmelser.

Ved udarbejdelsen af grønt regnskab vil det være naturligt at opmuntre til medarbejderinddragelse. Dette sker i forvejen i vidt omfang i forbindelse med virksomhedernes indførelse af miljøstyrings- eller miljørevisionssystemer, herunder i forbindelse med certificering inden for forskellige standarder.

Inddragelse af medarbejderne betyder ikke nogen ændring i virksomhedsledelsens ansvar også for det grønne regnskab på samme måde som for det økonomiske regnskab samt for alle andre forhold i virksomheden. Det findes på den anden side naturligt, at medarbejderne og deres fora på arbejdspladsen i så vidt udstrækning som muligt i det enkelte tilfælde inddrages i processen.

Det kan være gennem sikkerhedsorganisationen, samarbejdsudvalgene eller bestyrelsesrepræsentanter eller på anden, hensigtsmæssig måde, som nærmere kan aftales mellem parterne på arbejdspladsen, idet der ikke med lovforslaget tilsigtes nogen indblanding i gældende overenskomster på arbejdsmarkedet.

Ministerens kan endelig fastsætte nærmere regler om det grønne regnskabs indsendelse til myndighederne og om dets offentliggørelse.

Ad Stk. 4.

Da medarbejderne både er interesseret i arbejdsmiljø på virksomheden og da det ofte er samme forureninger, der belaster det eksterne miljø er der en naturlig forbindelse mellem arbejdsmiljø og medarbejdernes interesser på den ene side og det eksterne miljø på den anden.

Der kan i forbindelse med udarbejdelse af grønt regnskab på en virksomhed være oplysninger af arbejds miljømæssig karakter, som det vil være hensigtsmæssigt at inddrage i regnskabet. Disse oplysninger vil det være nødvendigt for miljø- og energi ministeren forudgående at forhandle med arbejdsministeren.

Samtidig vil inddragelsen af arbejds miljømæssige oplysninger til brug for udarbejdelsen af det grønne regnskab medvirke til at udbygge myndigheds samarbejdet om det ydre miljø og arbejdsmiljøet.

Ad Stk. 5.

Virksomheder kan opfylde pligten til at udarbejde og indsende grønt regnskab med henblik på offentlighedens inddragelse i virksomhedens miljøforhold, såfremt de i forvejen er omfattet af ordninger, hvor et sådant grønt regnskab indgår som et led i virksomhedens miljøindsats.

Dette er blandt andet tilfældet med hensyn til virksomheder, som fra 1995 frivilligt lader sig registrere i den europæiske ordning, som blev vedtaget af Rådet den 29. juni 1993 under den danske formandsperiode i Rådet som Rådsforordning nr. 1836/93 om industrivirksomheders frivillige deltagelse i en fællesskabsordning for miljøstyring og miljørevision.

Virksomheder, der er registreret som deltager i den europæiske ordning, skal hvert år indsende en miljøredegørelse med et indhold, der er nøje beskrevet i forordningen. Der skal periodisk foretages en egentlig miljørevision og den eksterne, akkrediterede miljøverifikator skal bekræfte virksomhedens miljøredegørelse.

Miljøredegørelsen skal efter forordningen være udarbejdet i en overskuelig og letforståelig, ikke-teknisk form med henblik på informering af offentligheden om virksomhedens miljøforhold.

Der kan imidlertid også tænkes andre kategorier af virksomheder, som i forvejen kan være omfattet af anmeldelses-, indberetnings- eller deklareringsordninger, som er eller kan gøre sig tilgængelige for offentligheden.

Endelig kan der være visse kategorier af virksomheder, som på grund af deres ringe størrelse eller på

grund af deres enkelhed ikke be-
arbejde årligt, grønt regnska-

Ad stk. 6.

Bestemmelsen i lovforslaget om, at virksomning eventuelt skal lade det grønne regnskab revideres ved særlig saglige og relevante tidspunkt udmønter sig i følgende:

Det er hensigten, at lovhjemmet, såfremt der måtte være et behov herfor i forbindelse med udviklingen på området, kan berøre lovforslaget.

Ad stk. 7.

Hjemalen er en parallel til, i Lov om erhvervsdrivende selskaber, at Erhvervs- og Selskabsretten og den eller de ansvarlige tilsigtes som egentlige eller tilsigtes der er udpanningsret.

F. t. l. vedt. miljøbeskyttelse

Virksomhedens medarbejdere bør efter lovforslaget inddrages i arbejdet med udarbejdelsen af det grønne regnskab, ikke mindst fordi de miljømæssige forhold i vidt omfang tillige angår de ansatte på virksomheden, ligesom det er medarbejderne, der udfører det praktiske arbejde på virksomheden i forbindelse med miljøforholdene.

Det er på den anden side virksomhedens ansvarlige ledelse, der bærer det fulde ansvar for udarbejdelse og indsendelsen af det grønne regnskab.

Der vil kunne være oplysninger af arbejdsmiljømæssig art, som det vil være hensigtsmæssigt at kunne inddrage i det grønne regnskab. Derfor indeholder lovforslaget hjemmel til dette for miljø- og energiministeren efter forhandling med arbejdsministeren.

Virksomheder vil helt eller delvis kunne fritages eller friholdes for pligten til at udarbejde grønt regnskab efter nærmere retningslinier.

Hvis der skulle vise sig et rimeligt begrundet behov derfor, giver lovforslaget ministeren hjemmel til at fastsætte regler om, at virksomheden skal lade det grønne regnskab underkaste revision af en særlig sagkyndig.

Endelig indeholder lovforslaget hjemmel for ministeren til at fastsætte regler om sanktion over for de ansvarlige, såfremt det grønne regnskab ikke indsendes.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

TH § 35 a

Ad stk. 1.

Lovforslaget omfatter virksomheder, der er godkendelsespligtige i henhold til Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, d.v.s. optaget på listen i bilag 1 til miljøministeriets bekendtgørelse nr. 794 af 9. december 1991 om godkendelse af listevirksomheder. Disse virksomhedstyper anses i Miljøbeskyttelseslovens forstand som særligt miljøtunge virksomheder. De blev tidligere betegnet som særligt forurenende virksomheder, men betegnes nu listevirksomheder.

Lovforslaget giver miljø- og energiministeren hjemmel til at fastsætte regler om, at disse virksomheder, nye som bestående, godkendte eller ikke godkendte virksomheder, kan pålægges pligt til at udarbejde og indsende et periodisk, grønt regnskab. Det er ministeren, der fastsætter de nærmere bestemmelser herom efter høring af berørte myndigheder og organisationer.

Af de omkring 7.000 virksomheder, der i dag er omfattet af godkendelsespligten i Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, er der ca. 4.000 virksomheder, der endnu ikke dækket af en samlet miljøgodkendelse.

Disse virksomheder vil i løbet af tiden indtil år 2000 blive indkaldt til godkendelsesbehandling i medfør af miljøbeskyttelseslovens § 39.

Ikke alle 7000 listevirksomheder, der er omfattet af Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, vil blive pålagt pligt til at udarbejde grønt regnskab, jfr. bemærkningerne til stk. 5.

Det grønne regnskab skal udvise de væsentlige strømme af ressourcerne energi, vand og råvarer samt arten og mængden af forurenende stoffer m.v., jfr. Miljøbeskyttelseslovens § 2, som indgår i produktionsprocesserne på virksomheden og som virksomheden udsender til luft, vand og jord, og som produkter og affald.

De nærmere regler om grønt regnskab vil blive fastsat af ministeren, jfr. bemærkningerne til stk. 3-6.

Til stk. 2.

Bestemmelsen fastsætter en et-årig frekvens for udarbejdelsen og indsendelsen af grønt regnskab, samt til hvilke myndigheder, regnskabet skal indsendes.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har oplyst, at ca. 60 % af alle danske virksomheder er omfattet af Årsregnskabsloven og derfor indsender årlige regnskaber til denne styrelse. Det må formodes, at næsten alle listevirksomheder, som bliver omfattet af lovforslaget tillige vil være omfattet af Årsregnskabsloven. Lovforslaget er formuleret i overensstemmelse hermed, således at det sikres, at det grønne regnskab både indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen og til de lokale miljøtilsynsmyndigheder, enten kommunalbestyrelsen eller amtsrådet.

Den offentliggørelse, som derved sikres, sker ved, at det grønne regnskab er tilgængelig for offentligheden i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens datasystem på linie med virksomhedens økonomiske regnskab.

Offentligheden vil således kunne vælge at henvende sig til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen eller til tilsynsmyndigheden om at få adgang til de grønne regnskaber.

Dette kan være praktisk, alt efter hvorvidt offentlighedens interesse i det konkrete tilfælde er af lokal art eller af overordnet, miljømæssig karakter.

Ved indsendelse af regnskabet til amtsrådet eller kommunalbestyrelsen underkastes det grønne regnskab både adgangen til aktindsigt i medfør af Lov om Offentlighed i Forvaltningen, i medfør af Forvaltningsloven samt i medfør af Lov om aktindsigt i miljøoplysninger. Sidstnævnte lov indeholder bestemmelser, der sammen med de 2 forsvante love gennemfører Rådets direktiv nr. 90/313 om fri adgang til miljøoplysninger, EF-Tidende 1990 L 158 si-

grund af deres enkelhed ikke bør pålægges pligt til at udarbejde årligt, grønt regnskab.

Ad stk. 6.

Bestemmelsen i lovforslaget om, at ministeren kan fastsætte regler om, at virksomheden for egen regning eventuelt skal lade det grønne regnskab underkaste revision ved særlig sagkyndig tænkes ikke på nævrende tidspunkt udmøntet i i konkrete bestemmelser.

Det er hensigten, at lovhjemlen hertil kun skal benyttes, såfremt der måtte vise sig et væsentligt ønske om eller behov herfor i forbindelse med den praksis, der udvikler sig på området for de grønne regnskaber efter lovforslaget.

Ad stk. 7.

Hjemlen er en parallel til, hvad der er gældende i Lov om erhvervsdrivende selskaber. Denne lov fastsætter, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen kan pålægge den eller de ansvarlige tvangsbøder, som kan fastsættes som ugentlige eller månedlige bøder, for hvilke der er udpanningsret.

Det grønne regnskab skal efter lovforslaget indsendes til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som derved får det samlede overblik over indsendelsen af grønne regnskaber fra alle virksomheder, hvormed den pligt pålægges. Det er derfor naturligt, at Erhvervs- og Selskabsstyrelsen bliver forsynet med de fornødne tvangsmidler. Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har accepteret at påtage sig administrationen efter denne bestemmelse.

Ad nr. 2:

Bestemmelsen betyder, at der i Miljøbeskyttelseslovens straffebestemmelser som følge af lovforslaget bliver indsat en hjemmel til at fastsætte straf af bøder m.v. for manglende opfyldelse af pligten til at aflægge grønt regnskab fra virksomhedernes side, jf. bemærkningerne til § 35 a, stk. 7.

Ad § 2

Loven træder i kraft straks efter vedtagelsen i Folketinget.

Umiddelbart i tilslutning til lovforslagets vedtagelse vil der blive udarbejdet forslag til gennemførelsesbestemmelser, som sendes i høring hos berørte myndigheder og organisationer.

er-
de
lge,
bet
det
ent
er
en-
lys-
ret-
lige
une
lar-

jde
ent-
old,
vor
irk-

til
egit-
aget
for-
nr.
ta-
nib-

i
en
tre-
en
no-
ens

ere
ek-
he-

rier
t af
in-
lig-

om-
på

MILJØstyrelsen
Industrikontoret
BS/-

31. august 1995

**Bemærkninger til udkast til
bekendtgørelse
om
grønne regnskaber**

Almindelige bemærkninger

Grønne regnskaber for visse godkendelsespligtige virksomheder efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 (listevirksomheder) blev indført ved Lov nr. 403 af 14. juni 1995 om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Udarbejdelse af grønt regnskab). Loven indsatte som § 35a i Miljøbeskyttelsesloven en hjemmel for miljø- og energiministeren til at fastsætte de nærmere regler for udarbejdelse og indsendelse af grønne regnskaber. Udkastet indeholder disse bestemmelser, og afspejler endvidere de af ministeren afgivne svar til Folketinget i forbindelse med Tingets behandling af lovforslaget.

Hovedprincipper

Udvælgelseskriterium

Hovedsynspunktet bag udkastet er at skabe en procedure for offentliggørelse af oplysninger til brug for den almindelige borger om visse større, miljøtunge virksomheders ressourceforbrug, forurening i forbindelse med produktionsprocesserne og til omgivelserne, herunder også indirekte gennem virksomhedens produkter og affaldsfrembringelse.

Da loven om grønne regnskaber alene tager sigte på de større, miljøtunge virksomheder blandt de virksomheder, der er godkendelsespligtige i henhold til Miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 - de såkaldte listevirksomheder - er det indledende problem at vælge et udskilningskriterium for, hvilke af listevirksomhederne, der skal indsende årligt grønt regnskab.

Da der er ca. 7.000 listevirksomheder i Danmark, er der valgt et udskilningskriterium, som er så objektivi og enkelt som muligt.

Udkastet opererer med et kriterium, som alene knytter sig til de listepunkter, som i forvejen er opstillet på listen i bilag 1 til miljøministeriets bekendtgørelse nr. 794 af 9. december 1991 om godkendelse af listevirksomhed.

Blandt disse virksomheder er herefter udvalgt en række nærmere angivne, (a)-mærkede virksomhedskategorier, hvilket betyder, at virksomheder, der er god-

kendelsespligtige med amtsrådet som godkendelses- og tilsynsmyndighed med visse undtagelser bliver omfattet af pligten til at indsende grønt regnskab. Herudover er blandt de øvrige listepunkter udvalgt en række virksomhedskategorier, som skønnes generelt at omfatte større, miljøtunge virksomheder.

I bilaget til udkastet er de virksomhedskategorier, som skal indsende grønt regnskab, anført.

Virksomhederne har på denne måde let ved at orientere sig om, hvorvidt de hører til de kategorier, som skal udarbejde grønt regnskab.

*Anmeldelsespligt
for
virksomhederne*

På grundlag af listen i bilaget skal der skabes en nøjagtig fortegnelse over samtlige enkeltvirksomheder, som bliver omfattet af pligten til at indsende grønt regnskab. Dette sker i samarbejde mellem Miljøstyrelsen og Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Der er i udkastet oprettet et anmeldelsessystem, hvorefter samtlige virksomheder, der er nævnt på listen i bilaget, inden den 1. april 1996 skal anmelde sig skriftligt over for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen med oplysninger til identificering af virksomheden og registrering.

Nye virksomheder, der efter 1. april 1996 bliver omfattet af et af listepunkterne i bilaget, skal anmelde sig over for Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, når de har modtaget den endelige, administrative miljøgodkendelse.

Begrebet virksomhed

Da der med hensyn til identificering af begrebet "virksomhed" har været nogen usikkerhed om, hvorledes en virksomhed defineres i denne forbindelse, har udkastet en definition af, hvad der forstås ved en virksomhed.

Der skulle herefter ikke være vanskeligheder for virksomhederne med at finde ud af, hvilke enkeltvirksomheder, der for eksempel i en større, spredt koncern eller lignende skal indsende grønt regnskab.

*Særordning
for
Virksomheder registreret i
Den Europæiske Fællesskabsordning
for Miljøstyring og Miljørevision*

